DAINÉIL

Eachtraí

Dainéil agus a Thriúr Compánach ag Fónamh do Nabúcadnazar

1 Sa tríú bliain de réimeas Iahóiácaím, rí Iúdá, tháinig Nabúcadnazar, rí na Bablóine, go
Iarúsailéim agus chuir léigear air. [2]Thug an Tiarna Iahóiácaím, rí Iúdá, ar láimh dó
agus cuid de shoithí theach Dé chomh maith; agus thug sé leis go Sionár iad seo, go
teach a dhé féin, agus chuir sé na soithí i dtaisce a dhéithe féin. [3]D'ordaigh an rí ansin do
mháistir a choillteán, Aispeanaz, cuid de mhuintir Iosrael a thoghadh, de chlann an rí
agus de na teaghlaigh uaisle, [4]ógáin gan ainimh, álainn ina scéimh agus oilte i ngach dán,
le bua eagna agus le tuiscint ar léann, agus é ar a gcumas fónamh i bpálás an rí; agus
teanga na gCaildéach a mhúineadh dóibh seo. [5]Dháil an rí orthu lón gach lae den bhia
blasta ó bhord an rí agus den fhíon a d'óladh sé féin. Bhí siad le hoiliúint ar feadh trí
bliana, agus, i gceann na haimsire sin, le freastal ar an rí. [6]Ina measc seo bhí Dainéil,
Hanainias, Míséil, agus Azairiá de threibh Iúdá. [7]Thug máistir na gcoillteán ainmneacha
orthu: ar Dhainéil thug sé Béiltiseazar, ar Hanainiá Seadrac, ar Mhíséil Méiseac, ar
Azairiá Aibéid Neagó.

[8]Ach bheartaigh Dainéil nach dtruailleodh sé é féin le bia blasta an rí ná leis an bhfíon
a bhí á ól aige; d'iarr sé, uime sin, ar mháistir na gcoillteán a cheadú dó nach dtruailleodh
sé é féin. [9]Thug Dia do Dhainéil bua fabhair agus cineáltais ó mháistir na gcoillteán.
[10]Dúirt máistir na gcoillteán le Dainéil: "Is eagal liom an rí a shocraigh bia agus deoch
daoibh mar go bhfeicfeadh sé go mbeadh sibh i gcló níos measa ná na hógáin comhaois
daoibh. Ba bhaol do mo cheann an rí agaibh." [11]Labhair Dainéil leis an stíobhard a chuir
máistir na gcoillteán i bhfeighil Dhainéil, Haniainiá, Mhíséil agus Azairiá: [12]"Promhaigh
do shearbhóntaí ar feadh deich lá, impím ort; tugtar glasraí mar bhia dúinn agus uisce le
hól. [13]Déan ár gceannaithe agus ceannaithe na n-ógán a itheann bia blasta an rí a
iniúchadh, agus déan le do sheirbhísigh beart de réir mar a fheicfidh tú." [14]Ghéill sé dóibh
sa ghnó seo agus phromhaigh sé iad ar feadh deich lá. [15]I gceann an deich lá chonacthas
gurbh fhearr a ndealramh, agus gur mhó an cothú feola a bhí orthu, ná ar na hogáin uile a
d'ith bia blasta an rí. [16]Thóg an stíobhard uathu dá bhrí sin a mbia blasta agus an fíon a
bhí le hól acu agus dháil orthu na glasraí.

[17]Dála an cheathrar ógánach seo, bhronn Dia orthu eolas agus clisteacht san uile
fhoghlaim agus eagna; agus bhí tuiscint ag Dainéil ar fhíseanna agus ar aislingí de gach
sort. [18]Nuair a tháinig an t-am a d'ordaigh an rí iad a thabhairt ina láthair, thug máistir na
gcoillteán isteach os comhair Nabúcadnazar iad. [19]Labhair an rí leo, agus ina measc uile
ní bhfuarthas neach mar Dhainéil, Hanainiá, Míséil agus Azairiá. Uime sin d'fhóin siad
don rí. [20]I ngach cúis eagna agus tuisceana dár chuir sé faoina mbráid fuair sé iad níos
fearr faoi dheich ná lucht draíochta agus asarlaíochta uile a ríochta. [21]D'fhan an scéal
amhlaidh ag Dainéil go dtí an chéad bhliain de réimeas Chíorais.

Taibhreamh Nabúcadnazar: an Íomhá Chumaisc

2 Sa dara bliain de réimeas Nabúcadnazar rinneadh taibhrimh do Nabúcadnazar i dtreo
gur suaitheadh a spiorad agus gur thréig an codladh é. [2]Ansin d'ordaigh an rí glaoch
ar an lucht gintlíochta agus draíochta, ar na hasarlaithe agus ar na Caildéigh, chun a
thaibhrimh a insint don rí. Tháinig siadsan isteach dá bhrí sin agus sheas siad i láthair an
rí. [3]Dúirt an rí leo ansin: "Chonaic mé taibhreamh agus buaireadh mo spiorad le fonn an
taibhreamh a thuiscint." [4]D'fhreagair na Caildéigh an rí: "A rí, fad gach aon fhaid ar do
shaol. Inis do thaibhreamh do do shearbhóntaí agus léireoimid a chiall." [5]D'fhreagair an rí
na Caildéigh: "Chun gurbh eol daoibh mo bheartas cinnte: mura léiríonn sibh mo
thaibhreamh agus a chiall domsa, stollfar bhur mbaill óna chéile agus scartálfar bhur
dtithe ó bhonn. [6]Ach má léiríonn sibh mo thaibhreamh agus a chiall dom gheobhaidh sibh
uaim tabhartais agus luaíochtaí agus iomad onóra. Léirígí dom an taibhreamh dá bhrí sin
agus mínigí dom a chiall." [7]D'fhreagair siad athuair: "Insíodh an rí a thaibhreamh dá
shearbhóntaí, agus léireoimidne a chiall." [8]Dúirt an rí á bhfreagairt: "Is eol dom go bhfuil
sibh ag feitheamh na faille mar go bhfuil a fhios agaibh go bhfuil mo bheartas
do-athraithe fógartha, [9]mura n-insíonn sibh an taibhreamh domsa, nach bhfuil ach an
t-aon daorbhreith amháin i ndán daoibh. Tá sé beartaithe agaibh focail éithigh agus ráite
oilc a labhairt i mo láthair go sleamhnaí an t-am thart. Insígí mo thaibhreamh dom dá bhrí
sin agus beidh a fhios agam an féidir libh a chiall a léiriú dom." [10]D'fhreagair na Caildéigh
an rí: "Níl aon duine ar talamh a d'fhéadfadh gnó seo an rí a fháil amach: agus, dá
chomhartha sin, níl rí ná rialtóir ná taoiseach a d'iarr a leithéid ar dhraoi ná ar asarlaí ná

ar Chaildéach. [11]Is crua an ní é seo a lorgann an rí agus ní fhéadfadh aon duine é a léiriú
don rí ach na déithe nach bhfuil a gcónaí i measc daoine.” [12]Dá bharr seo tháinig racht
feirge ar an rí agus d’ordaigh sé saoithe uile na Bablóine a scriosadh. [13]Fógraíodh aithne
seo an rí na saoithe uile a chur chun báis, agus chuathas ar thóir Dhainéil agus a
chompánach chun a mbásaithe.

[14]Ach le stuaim agus le gaois d’fhreagair Dainéil Airíoc, ceannaire gharda an rí a
chuaigh amach chun saoithe na Bablóine a bhású. [15]Dúirt sé le hAiríoc, ceann feadhna an
rí: “Cad ina thaobh,” ar seisean, “go bhfuil ordú chomh dian sin ón rí?” D’inis Airíoc an
scéal do Dhainéil, [16]agus isteach le Dainéil agus d’iarr ar an rí aga a thabhairt dó chun a
chiall a léiriú don rí. [17]D’fhill Dainéil ar a theach agus lig sé an scéal le Hanainiá, Míséil
agus Azairiá, a chompánaigh, [18]chun go n-impídís trócaire Dé neimhe i dtaobh na
rúndiamhaire seo, i dtreo nach scriosfaí Dainéil agus a chompánaigh i dteannta shaoithe
eile na Bablóine. [19]Ansin foilsíodh an rundiamhair do Dhainéil i bhfís oíche. An sin
bheannaigh Dainéil Dia neimhe. [20]Dúirt Dainéil:

Go mbeannaítear ainm Dé ó aois go haois
mar gur aige atá eagna agus cumhacht.
[21]Athraíonn sé uaine agus réanna
agus is é a leagann síos ríthe agus a ardaíonn ríthe,
a thugann eagna do shaoithe,
agus eolas dóibh siúd a bhfuil tuiscint acu.

22 Is é a léiríonn a bhfuil domhain agus diamhair,
a bhfuil a fhios aige cad atá sa dorchacht
a bhfuil an solas ina chónaí fairis.
23 Duitse, a Dhia m'aithreacha, a bheirim buíochas agus moladh
Mar gur bhronn tú orm eagna agus [intleacht];
féach anois mhúin tú dom an ní ar ghuíomar thú ar a shon;
léirigh tú dúinn fadhb an rí.

24 Chuaigh Dainéil isteach go hAiríoc ar thug an rí ordú dó saoithe na Bablóine a scriosadh. Chuaigh sé chuige agus dúirt: "Ná scrios saoithe na Bablóine: tabhair mise isteach i láthair an rí agus foilseoidh mé don rí a chiall siúd." 25 Ansin bhrostaigh Airíoc Dainéil isteach i láthair an rí agus dúirt sé leis: "Fuair mé i measc bránna Iúdá duine a inseoidh an chiall don rí." 26 Labhair an rí le Dainéil (ar a dtugtaí Béiltiseazar): "An féidir leat," ar seisean, "an taibhreamh a chonaic mé agus a chiall sin, a léiriú dom?"
27 D'fhreagair Dainéil an rí: "An rún atá á lorg ag an rí, ní féidir le saoithe ná le draoithe, le hasarlaithe ná le fáistinigh, é a thaispeáint don rí. 28 Ach tá Dia ar neamh a nochtann rúin agus tá sé curtha in iúl aige don rí Nabúcadnazar cad atá le teacht sna laethanta deireanacha. Seo d'aisling agus físeanna do chinn ar do leaba:
29 "I do luí duit ar do leaba, a rí, tháinig chugat smaointe i dtaobh cad a chaithfeadh teacht chun críche níos déanaí, agus, an té a nochtann rúin, d'fhoilsigh sé duit cad tá le teacht chun críche. 30 Maidir liomsa, ní toisc aon eagna a bheith agam seachas cách a nochtadh an rúndiamhair seo dom, ach chun go bhfoilseofaí a chiall siúd don rí agus chun

gurbh eol duit smaointe do chroí. [31]Deineadh fís duit, a rí. Féach íomhá, íomhá ollmhór, í ar bharr gile agus ina seasamh os do chomhair go haduafar le feiceáil. [32]D'ór fíre ceann na híomhá, a hucht agus a géaga d'airgead, a bolg agus a sliasta de phrás, [33]a cosa d'iarann agus a troithe i gcuid d'iarann, i gcuid de chré. [34]D'fhéach tú; gearradh amach cloch, gan láimh duine a bhaint léi, agus bhuail sí an íomhá ina troithe d'iarann agus de chré agus rinne sí smidiríní díobh. [35]Ansin smiotadh le chéile idir iarann agus chré, idir phrás agus airgead agus ór, agus rinneadh díobh mar a bheadh cáith urláir bhuailte sa samhradh, agus rug an ghaoth leis iad i dtreo nár fágadh rian díobh. Ach an chloch a bhuail an íomhá rinneadh cnoc mór di agus líon sí an talamh uile. [36]B'shin an aisling, agus inseoimid a chiall anois i láthair an rí.

[37]"Is ortsa, a rí na rí, a bhronn Dia neimhe tiarnas, cumhacht, neart agus glóir; [38]cibé áit ina gcónaíonn clann na ndaoine, míola na má, agus éanlaith an aeir, i do lámha is ea a chuir sé iad agus is tú a chuir sé mar rialtóir orthu; an ceann óir, tusa é sin. [39]I do dhiaidh éireoidh ríocht eile is lú ná tú; agus an treas ríocht arís de phrás a bhainfidh amach forlámhas ar an domhan uile. [40]Agus beidh an ceathrú ríocht ann, tréan mar iarann, an t-iarann a bhriseann agus a dhéanann mionrabh de gach ní, agus tuairgneoidh sí agus brisfidh sí iad seo uile mar an t-iarann a bhriseann gach ní. [41]Na troithe seo a chonaic tú, cuid díobh de chré agus cuid díobh d'iarann, sin ríocht a bheidh deighilte; beidh cuid de neart an iarainn inti faoi mar a chonaic tú iarann cumaiscthe le cré agus láib. [42]Na troithe seo, mar a bhí, cuid díobh de chré agus cuid díobh d'iarann, sin mar a bheidh an ríocht, i bpáirt go daingean, i bpáirt go faon. [43]Mar a chonaic tú an t-iarann cumaiscthe le láib chré, is mar sin a bheidh siad i gcumasc le chéile ag síolrú daoine, ach ní chloífidh siad go

daingean le chéile díreach mar nach meascann an t-iarann leis an gcré. [44]I laethanta na ríthe seo, cuirfidh Dia neimhe ríocht ar bun nach scriosfar choíche, agus nach bhfágfar a fhlaitheas do dhream eile daoine. Smiotfaidh sé agus dítheoidh sé na ríochtaí seo uile, ach seasfaidh sé féin go brách, [45]díreach mar a chonaic tú cloch mhór á gearradh ón gcnoc gan lámh duine ag baint léi, an chloch a rinne smidiríní den iarann, den phrás, den chré, den airgead, agus den ór. Thug an Dia Mór fios don rí cad a thiocfadh chun cinn ina dhiaidh seo. Tá an taibhreamh cinnte agus an míniú dearbh.”

[46]Thit an rí ar a bhéal agus ar a fhiacla agus thug ómós do Dhainéil agus d’ordaigh íobairt agus ofráil túise a dhéanamh dó. [47]Dúirt an rí le Dainéil: “Is deimhin gur Dia na ndéithe bhur nDia, agus gur Tiarna ar ríthe é, foilsitheoir na rún, ó d’fhéad tusa an rún seo a nochtadh domsa.” [48]Thug an rí onóir ard do Dhainéil agus iomad duaiseanna móra: rinne sé rialtóir de ar chúige na Bablóine uile, agus maor ar shaoithe uile na Bablóine. [49]Rinne Dainéil achainí chun an rí ansin i dtreo gur chuir sé Seadrac, Méiseac, agus Aibéid Neagó i bhfeighil gnóthaí chúige na Bablóine, ach d’fhan Dainéil féin i gcúirt an rí.

Adhradh na hÍomhá Óir
An Triúr Compánach san Fhoirnéis

3 Rinne an rí Nabúcadnazar íomhá óir trí fichid banlámh ar airde agus sé bhanlámh ar leithead. Chuir sé ina seasamh í i má Dhúrá i gcúige na Bablóine. [2]Ansin ghairm Nabúcadnazar na satraip, na huachtaráin, na rialtóirí, na comhairleoirí, na cisteoirí, na

breithiúna, na giúistisí, agus feidhmeannaigh uile na gcúigí chun teacht chun coisreacan
na híomhá a bhí curtha suas ag Nabúcadnazar rí. [3]Ansin bhí na satraip, na huachtaráin, na
rialtoirí, na comhairleoirí, na cisteoirí, na breithiúna, na giúistisí, agus feidhmeannaigh
uile na gcúigí cruinnithe le chéile do choisreacan na híomhá a bhí curtha suas ag an rí
Nabúcadnazar agus iad ina seasamh os comhair na híomhá a bhí curtha suas ag
Nabúcadnazar. [4]D'fhógair an callaire os ard: "A dhaoine de gach cine, náisiún, agus
teanga, seo daoibh an t-ordú atá tugtha: [5]cibé uair a chloisfidh sibh glór na hadhairce, na
píbe, na lire, na triogóine, na cruite, na bpíb mála agus gach sort uirlise ceoil, sibh a
thitim chun talún agus adhradh a thabhairt don íomhá óir atá curtha suas ag
Nabúcadnazar rí. [6]Ach má bhíonn aon duine nach dtitfidh síos agus adhradh a thabhairt,
caithfear eisean láithreach baill isteach i lár foirnéise ag spréacharnach le lasair." [7]Uime
sin a luaithe a chuala na daoine glór na hadhairce, an píbe, na lire, na triogóine, na cruite,
na bpíb mála, agus gach sort uirlise ceoil, rinne siad uile, idir chiníocha náisiúin, agus
theangacha, iad féin a chaitheamh síos agus adhradh a thabhairt don íomhá óir a bhí
curtha suas ag an rí Nabúcadnazar.

[8]Ansin tháinig Caildéigh áirithe chun tosaigh agus rinne siad gearán go mailíseach in
aghaidh na nGiúdach. [9]Dúirt siad leis an rí Nabúcadnazar: "A rí, fad gach aon fhaid ar do
shaol! [10]Thug tú ordú, a rí, gach aon duine a chloisfeadh glór na hadhairce, na píbe, na
lire, na triogóine, na cruite, na bpíb mála, agus gach sórt uirlise ceoil, a thitim chun talún
agus adhradh a thabhairt don íomhá óir; [11]dá mbeadh aon duine nach dtitfeadh chun talún
agus nach n-adhrfadh, é a chaitheamh isteach i lár foirnéise ag spréacharnach le lasair.
[12]Tá Giúdaigh áirithe a chuir tú i bhfeighil gnóthaí chúige na Bablóine, Seadrac, Méiseac

agus Aibéid Neagó; rinne na daoine seo beag de d'orduithe, a rí; ní fhónann siad do do dhéithe ná ní adhrann siad an íomhá órga atá curtha in airde agat." [13]Ansin d'aithin Nabúcadnazar agus cuthach feirge air, Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó a bhreith chuige. Ansin thug siad iad seo i láthair an rí. [14]Dúirt Nabúcadnazar leo: "An fíor, a Sheadrac, a Mhéiseac, a Aibéid Neagó, nach bhfónann sibh do mo dhéithe agus nach n-adhrann sibh an íomhá óir atá curtha in airde agam? [15]Nuair a chloisfidh sibh glór na hadhairce, na píbe, na lire, na triogóine, na cruite, na bpíb mála, agus gach sórt uirlise ceoil, an bhfuil sibh ullamh sibh féin a chaitheamh chun talún agus adhradh a thabhairt don íomhá atá déanta agam? Mura ndéanann sibh í a adhradh, caithfear sibh láithreach baill isteach i lár foirnéise ag spréacharnach le lasair, agus cé hé an dia a fhuasclóidh sibh ó mo láimhse?" [16]D'fhreagair Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó an rí Nabúcadnazar: "Ní gá dúinn," arsa siad, "freagra a thabhairt ort sa ghnó seo. [17]Is féidir sa chás sin lenár nDia, dá bhfónaimid, sinn a shaoradh ón bhfoirnéis ag spréacharnach le lasair agus ó do láimhse, a rí; agus déanfaidh sé sinn a shaoradh. [18]Mura ndéana sé amhlaidh, bíodh a fhios agat, a rí, nach bhfónfaimid do do dhia ná nach n-adhrfaimid an íomhá atá curtha in airde agat." [19]Ansin líon Nabúcadnazar le fearg, agus chlaochlaigh dealramh a ghnúise i leith Sheadrac, Mhéiseac agus Aibéid Neagó. D'aithin sé an fhoirnéis a théamh níos teo faoi sheacht ná mar ba ghnáth [20]agus d'ordaigh sé do thréanfhir áirithe dá shluaite Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó a cheangal agus a theilgean isteach san fhoirnéis ag spréacharnach le lasair. [21]Ansin ceanglaíodh iad agus idir mhatail agus chótaí, idir hataí agus éidí eile á gcaitheamh acu, agus teilgeadh iad isteach san fhoirnéis ag spréacharnach le lasair. [22]Ba theann é ordú an rí agus ba the í an tine, agus dá bharr sin loisc lasair na

tine ina mbeatha na fir a d'iompair Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó. [23]Ach maidir
leis an triúr, Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó, thit siad faoina gceangail isteach san
fhoirnéis ag spréacharnach le lasair.

Urnaí Azairiá san Fhoirnéis

[24]*Shiúil siad timpeall i lár na lasrach ag moladh Dé, agus ag glóiriú an Tiarna.*
[25]*Sheas Azairiá agus ghuigh mar a leanas ag oscailt a bhéil i lár na lasrach ag rá:*

[26]*Glóir duit, a Thiarna, Dia ár n-aithreacha, a thuilleann moladh,*
agus moladh go deo le d'ainm.
[27]*Mar is cóir thú i ngach a bhfuil déanta agat agus is fíor*
d'oibreacha go léir,
is is díreach do shlite,
is is fírinneach do bhreithiúnais.
[28]*Thug tú breith chóir*
i ngach ar sheol tú orainn
agus ar chathair naofa ár n-aithreacha, Iarúsailéim.
Mar san fhírinne agus sa cheart
thug tú iad seo uile orainn trínár bpeacaí.
[29]*Sea, pheacaíomar uile agus rinneamar thú a thréigean go héagórach.*

Pheacaíomar go mór
agus níor ghéilleamar do d'aitheanta.
30 *Níor chomhlíonamar iad,*
ná ní dhearnamar ar ordaíodh dúinn
ar mhaithe linn féin.
31 *Uime sin gach ar thug tú sa mhullach orainn,*
gach a ndearna tú linn,
tá siad seo déanta agat sa tslánchóir.
32 *Thug tú sinn i lámha ár namhad,*
do phobal gan reacht agus do dhíogha na gcoirpeach,
agus do rí ró-olc, do rí rómhailíseach thar ríthe uile an domhain.
33 *Inniu ní féidir linn ár mbéal a oscailt;*
táir agus tarcaisne is dán do do shearbhóntaí agus do lucht d'adhartha.
34 *Ná tréig sinn ar fad ar son d'aimn*
agus ná bris do chonradh.
35 *Ná tóg ar ais uainn do thrócaire*
ar son Abrahám do chara,
agus Íosác do shearbhónta,
is Iosrael do neach naofa,
36 *ar gheall tú dóibh clann chomh líonmhar le réaltaí neimhe,*
agus le gaineamh ar thrá na mara.

[37] *Féach, a Thiarna, is sinne is lú de na ciníocha uile,*
agus táimid faon inniu ar chlár na cruinne de dheasca ár bpeacaí.
[38] *Faoi láthair níl againn taoiseach, ná fáidh, ná prionsa,*
uileloscadh, ná íobairt, ná abhlann, ná túis,
ná ionad chun céadtorthaí a thoirbhirt duit,
[39] *agus trócaire a fháil os do chomhair.*
Ach, le doilíos croí agus in umhlaíocht spioraid, go nglactar linn,
[40] *mar a ghlacfaí le huileloscadh reithí agus tarbh*
agus leis na mílte ar dheich mílte d'uain mhéithe;
gurb amhlaidh sin dár n-íobairt inniu os do chomhair,
i slí is go leanfaimid thú go hiomlán,
mar níl aon náire i ndán dóibh siúd a bhfuil a muinín asatsa.
[41] *Anois leanaimid thú ó chroí lán;*
tá d'eagla orainn agus fonn radharc a fháil ar do ghnúis.
[42] *Ná cuir náire orainn,*
ach láimhsigh sinn de réir do chineáltachta
agus de réir do thrócaire rómhór.
[43] *Fuascail sinn de réir d'oibreacha taibhseacha,*
agus tabhair glóir do d'ainm, a Thiarna.
[44] *Deargnáire ar chách a dhéanann díobháil do do shearbhóntaí;*
go raibh siad faoi tháir,
a gcumhacht uile ar ceal,

agus a neart go léir cloíte.
[45]*Bíodh a fhios acu gur tusa amháin is Dia agus is Tiarna,*
faoi ghlóir ar fud an domhain uile.

[46]*Anois searbhóntaí an rí a chaith isteach iad, níor staon siad ach ag cothú na tine le nafta, le pic, le barrach agus le brosna.* [47]*D'ardaigh an lasair naoi mbanlámh agus daichead os cionn na foirnéise in airde,* [48]*agus bhrúcht sí amach agus dhóigh sí a bhfuair sí de Chaildéigh timpeall na foirnéise.* [49]*Ach chuaigh aingeal an Tiarna síos san fhoirnéis le hAzairiá agus a chompánaigh, agus thiomáin sé an lasair spréacharnach as an fhoirnéis amach* [50]*i dtreo go raibh lár na foirnéise faoi mar a bheadh leoithne chumhra ghaoithe ann agus drúcht léi, agus níor theagmhaigh an lasair leo ar aon chor ná ní dhearna sí díobháil dóibh ná níor chuir cás orthu.*

Caintic an Triúr Ógánach

[51]*Ansin mhol, mhór agus ghlóirigh an triúr Dia d'aon ghuth san fhoirnéis agus dúirt siad:*

[52]*Is beannaithe, a Thiarna, Dia ar n-aithreacha,*
le moladh agus le glóiriú de shíor.
Is beannaithe é do naomhainm uasal,
le moladh agus le glóiriú de shíor.

53 *Is beannaithe thú i dteampall do naomhghlóire,*
le móradh agus le mórghlóiriú go deo.
54 *Is beannaithe thú i gcathaoir ríoga do fhlaithis,*
le móradh agus le mórghlóiriú de shíor.
55 *Is beannaithe thú ag iniúchadh na nduibheagán agus i do shuí ar na ceiribíní,*
le moladh go hard agus le móradh go deo.
56 *Is beannaithe thú i bhfirmimint neimhe,*
le hadhmholadh agus le mórghlóiriú go deo.

57 *Glóirígí an Tiarna, a oibreacha uile an Tiarna,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
58 *Glóirígí an Tiarna, a aingle an Tiarna,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
59 *Glóirígí an Tiarna, a spéartha thuas,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
60 *Glóirígí an Tiarna, a uiscí os cionn na spéartha,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
61 *Glóirígí an Tiarna, a chumhachtaí uile an Tiarna,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
62 *Glóirígí an Tiarna, a ghrian agus a ghealach,*
molaigí agus móraigí é go hard de shíor.

[63] *Glóirígí an Tiarna, a réaltaí na spéire,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[64] *Glóirígí an Tiarna, a bháisteach agus a dhrúcht de gach sórt,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[65] *Glóirígí an Tiarna, a ghaotha uile,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[66] *Glóirígí an Tiarna, a thine agus a theas,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[67] *[Glóirígí an Tiarna, a fhuacht agus a bhrothaill,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[68] *Glóirígí an Tiarna, a dhrúcht agus a shneachta go léir,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.]
[69] *Glóirígí an Tiarna, a shioc agus a oighir,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[70] *Glóirígí an Tiarna, a reo agus a shneachta go léir,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[71] *Glóirígí an Tiarna, a oícheanta agus a laethanta,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[72] *Glóirígí an Tiarna, a sholais agus a dhorchadais,*
molaigí é águs móraigí é go hard de shíor.
[73] *Glóirígí an Tiarna, a léasa agus a scamalla*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.

[74] *Glóiríodh an talamh an Tiarna,*
moladh sé é agus móradh sé é de shíor.
[75] *Glóirígí an Tiarna, a shléibhte agus a chnoca,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[76] *Glóirígí an Tiarna, a luibheanna a fhásann ar an talamh,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[77] *Glóirígí an Tiarna a thoibreacha uile,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[78] *Glóirígí an Tiarna, a fharraigí agus a aibhneacha,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[79] *Glóirígí an Tiarna, a mhíola móra agus gach a ngluaiseann sna huiscí,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[80] *Glóirígí an Tiarna, a éanlaith uile an aeir,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[81] *Glóirígí an Tiarna, a ainmhithe agus a tháinte,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[82] *Glóirígí an Tiarna, a dhaoine an tsaoil,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[83] *Glóirígí an Tiarna, a Iosrael,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
[84] *Glóirígí an Tiarna, a shagarta,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.

85 *Glóirígí an Tiarna, a shearbhóntaí Dé,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
86 *Glóirígí an Tiarna, a spiorada agus a anamacha na bhfíréan,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.
87 *Glóirígí an Tiarna, a naomha agus a ísle ó chroí,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor.

88 *Glóirígí an Tiarna, a Hanainiá, a Azairiá, a Mhíséil,*
molaigí é agus móraigí é go hard de shíor,
mar d'fhuascail sé sinn ó Sheól,
sciob sé sinn ó chumhacht an bháis,
shaor sé sinn ó lasair loiscneach na foirnéise,
agus d'fhuascail sé sinn ó lár na tine.
89 *Beirigí buíochas le Dia, mar is maith é,*
mar maireann a thrócaire go deo.
90 *Glóirígí Dia na ndéithe, sibhse uile a adhrann an Tiarna,*
molaigí é agus altaígí dó,
mar maireann a thrócaire le saol na saol.

91 Ansin tháinig líonrith ar an rí Nabúcadnazar agus d'éirigh sé faoi dheifir. Chuir sé ceist ar a chomhairleoirí: "Nach triúr fear i gcuibhreacha a chaitheamar isteach sa tine?" D'fhreagair siadsan an rí: "Sea go deimhin, a rí." 92 Dúirt seisean: "Feicim, áfach, ceathrar

fear gan chuibhreacha ag siúl timpeall i lár na tine gan dochar déanta dóibh, agus is cosúil
le mac de chuid na ndéithe an ceathrú duine ar a dhealramh.”
93Ansin dhruid Nabúcadnazar le béal na foirnéise ag spréacharnach le lasair agus dúirt:
“A Sheadrac, a Mhéiseac, a Aibéid Neagó, a fhónann don Dia ro-ard, tagaigí amach,
agus tagaigí anseo.” Ansin tháinig Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó amach as lár na
tine. 94Chruinnigh na satraip, na huachtaráin, na rialtóirí, na comhairleoirí le chéile agus
chonaic siad nach raibh cumhacht ar bith ag an tine ar chorp na bhfear úd agus nár
loisceadh folt a gcinn, nár milleadh a n-éadaí, agus nár bhain boladh na tine leo.
95Labhair Nabúcadnazar agus dúirt go hard: “Moladh le Dia Sheadrac, Mhéiseac agus
Aibéid Neagó a chuir uaidh a aingeal, agus a d’fhuascail a shearbhóntaí a chuir a muinín
ann; níor ghéill siad d’ordú an rí ach a gcorp a thabhairt suas níos túisce ná fónamh do
dhia ar bith ach a nDia féin, ná é a adhradh. 96Uime sin tugaim ordú: ‘Aon phobal nó
treibh nó teanga a labhróidh focal in aghaidh Dé Sheadrac, Mhéiseac agus Aibéid Neagó
a stolladh ina spólaí agus a dtithe a scartáil ó bhonn: mar níl aon dia eile a fhéadann
fóirithint ar an gcuma seo.’” 97Ansin chuir an rí Seadrac, Méiseac agus Aibéid Neagó
chun cinn i gcúige na Bablóine.

Taibhreamh Nabúcadnazar agus a Bhuile

98Nabúcadnazar, rí, do gach pobal, treibh agus teanga dá gcónaíonn ar talamh i ngach
cearn: Síocháin libh ina tuile! 99Bheartaigh mé gur chóir na comharthaí agus na fearta a
thug an tArd-Dia chun críche tríomsa a fhoilsiú.

[100] Nach mór iad a chomharthaí!
Nach tréan iad a fhearta!
Ríocht shíoraí a ríocht!
Tá a fhlaitheas ó ghlúin go glúin!

4 Bhí mise, Nabúcadnazar, go socair i mo theach agus faoi bhláth i mo phálás.
[2] Rinneadh taibhreamh dom a chuir scanradh orm: i mo luí dom ar mo leaba bhuair mo
smaointe agus físeanna mo chinn mé. [3] Uime sin thug mé ordú saoithe na Bablóine uile a
thabhairt i mo láthair i dtreo go n-inseoidís ciall an taibhrimh dom. [4] Ansin tháinig na
draoithe, na hasarlaithe, na Caildéigh agus na fáistinigh isteach agus d'inis mé an
taibhreamh dóibh, ach ní fhéadfaidís a chiall a chur in iúl dom. [5] Faoi dheireadh tháinig
Dainéil isteach i mo láthair – é siúd ar ar tugadh Béiltiseazar de réir ainm mo dhé, agus
ina bhfuil spiorad an Naomh-Dhé – agus d'inis mé an taibhreamh dó á rá: [6] "A
Bhéiltiseazar, a cheannaire na ndraoithe, mar gurb eol dom go bhfuil spiorad an
Naomh-Dhé ionat agus nach cás duit aon rún: seo é an taibhreamh a rinneadh dom agus
inis a chiall dom: [7] Ba iad seo físeanna mo chinn ar mo luí dom ar mo leaba:

Féach: crann
i lár na talún;
ba mhór a airde.
[8] D'fhás an crann agus neartaigh;
ráinig a bharr chun neimhe,
agus bhí radharc air ó chiumhaiseanna na cruinne.

9 B’álainn a dhuilliúr, ba líonmhar a thoradh.
Ba ann a fuair cách cothú,
Bhí sé ina scáth ag ainmhithe an mhachaire,
agus lonnaigh éanlaith an aeir ina ghéaga,
agus cothaíodh an uile fheoil leis.
10 Chonaic mé i bhfíseanna mo chinn ar mo leaba:
Féach! fear faire fíréan a tháinig ó neamh anuas.
11 D’fhógair sé in ard a chinn:
‘Gearraigí anuas an crann, ciorraígí a ghéaga de,
croithigí a dhuilliúr de, cuirigí scaipeadh ar a thoradh;
teitheadh na hainmhithe óna scáth,
agus an éanlaith óna ghéaga.
12 Ach fágaigí an stocán leis na fréamhacha sa talamh,
agus slabhra iarainn agus práis á cheangal,
i bhféar mín an mhachaire.
Fliuchtar é ó dhrúcht neimhe,
agus gurb é féar na talún a chuid ronna i gcuibhreann na n-ainmhithe fiáine.
13 Athraítear a chroí ó bheith ina chroí daonna;
tugtar croí ainmhí dó,
agus téadh seacht n-aimsir thairis.
14 Sin breith na bhfear faire
agus réiteach na ceiste i bhfocal na Naomh,

d’fhonn is go mbeadh a fhios ag gach aon duine beo
go bhfuil flaitheas ag an té is Airde ar ríocht na ndaoine;
agus go dtugann sé í don té is mian leis
agus go gcuireann sé an té is uirísle ar dhaoine os a cionn.’

15“Sin é agaibh an taibhreamh a rinneadh domsa, Nabúcadnazar rí. Agus tusa, a
Bhéiltiseazar, foilsigh a chiall mar nár fhéad aon duine de shaoithe mo ríochta a chiall a
fhoilsiú dom; ach féadann tusa mar tá spiorad an Naomh-Dhe ionat.”
16Ansin bhí Dainéil – ar a dtugtaí Béiltiseazar – trí chéile scaitheamh agus ar mearbhall
aigne. Labhair an rí agus dúirt: “Ná cuireadh an taibhreamh seo ná a chiall aon chaduaic
ort, a Bhéiltiseazar.” D’fhreagair Béiltiseazar: “Go raibh an taibhreamh seo dóibh siúd a
thugann fuath duit, agus a chiall do do naimhde. 17An crann sin a chonaic tú, mór agus
láidir, agus a ráinig chun neimhe, agus a raibh radharc air ó chiumhaiseanná na cruinne,
18arbh álainn a dhuilliúr agus arbh líonmhar a thoradh, a chothaigh cách, agus a thug
scáth d’ainmhithe an mhachaire, agus ar lonnaigh éanlaith an aeir ina ghéaga – 19sin é
tusa, a rí, a d’fhás agus a neartaigh. Mhéadaigh ar d’ardréim agus ráinig chun neimhe,
agus do fhlaitheas go ciumhaiseanna na cruinne. 20Agus maidir leis seo a chonaic an rí:
fear faire, naomh, a tháinig anuas ó neamh agus a dúirt: ‘Gearraigí anuas an crann, milligí
é, ach fágaigí an stocán agus na fréamhacha sa talamh, faoi shlabhraí iarainn agus práis, i
bhféar mín an mhachaire, fliuchtar é ó dhrúcht neimhe agus bíodh a chuid aige i
gcuibhreann an n-ainmhithe fiáine, go dté seacht n-aimsir thairis’ – 21seo í an chiall, a rí,
agus reacht an té is Airde atá tagtha i bhfeidhm ar mo thiarna, an rí:

22 Díbreofar thú ó chomhluadar daoine,
agus lonnóidh tú le hainmhithe an mhachaire,
agus caithfidh tú féar a ithe dála an daimh;
fliuchfar thú ó dhrúcht neimhe,
agus rachaidh seacht n-aimsir tharat,
chun go mbeidh a fhios agat
gur ag an té is Airde atá ardfhlaitheas ar ríocht na ndaoine,
agus go dtugann sé í don té is áil leis.

23 “Agus an t-ordú seo: Fágaigí an stocán agus fréamhacha an chrainn, ciallaíonn sé go
seasfaidh do ríocht duit nó go mbeidh a fhios agat gurb é Neamh a rialaíonn gach ní.
24 Glac mo chomhairle dá bhrí sin, a rí: Ruaig uait do pheacaí leis an bhfíréantacht a
chleachtadh agus d’urchóidí le déirc do bhochta d’fhonn go rachadh fad ar do shíocháin.”
25 Tháinig sé sin go léir sa mhullach ar Nabúcadnazar. 26 I gceann dhá mhí dhéag bhí sé
ag spaisteoireacht ar dhíon pháláis ríoga sa Bhablóin. 27 Agus dúirt an rí: “Nach í seo an
Bhablóin mhór a thóg mé mar shuí ríogachta le neart mo chumhachta agus chun glóir mo
mhórgachta?” 28 Sula raibh na focail sin thar a bhéal aige thit guth ó na flaithis:

Is leatsa a labhraíodh, a rí Nabúcadnazar!
Tá an flaitheas imithe uait!
29 Díbreofar thú ó chomhluadar daoine,
agus lonnóidh tú le hainmhithe an mhachaire.
Caithfidh tú féar a ithe dála an daimh,

agus rachaidh seacht n-aimsir tharat,
chun go mbeidh a fhios agat
gur ag an Té is Airde atá ardfhlaitheas ar ríocht na ndaoine,
agus go dtugann sé í don té is áil leis.

30 Tháinig an briathar chun críche ar Nabúcadnazar gan mhoill. Díbríodh ó chomhluadar
daoine é, agus chrom sé ar fhéar a ithe dála an daimh; fliuchadh é ó dhrúcht neimhe nó
gur fhás a ghruaig mar chleiteach iolair, agus a ingne mar chrúba éin.
31 I gcríoch na laethanta úd, thóg mise, Nabúcadnazar, mo shúile chun neimhe; d'fhill
mo mheabhair orm agus bheannaigh mé an Té is Airde:

Mhol mé agus ghlóirigh mé é siúd a mhaireann go brách.
Flaitheas síoraí a fhlaitheas.
Tá a thiarnas ó ghlúin go glúin.
32 Sa mheá le náid a chuirtear áitritheoirí uile na cruinne;
ar a thoil atá riaradh sluaite neimhe,
agus áitritheoirí na cruinne.
Ní fhéadann neach a lámh a chosc
ná a rá leis: "Cad atá agat á dhéanamh?

33 Láithreach bonn d'fhill mo mheabhair orm, agus, chun glóir mo ríogachta, d'fhill orm
m'onóir agus mo dhealramh. Lorg mo chomhairleoirí agus mo mhaithe mé; daingníodh i
mo ríocht mé agus mhéadaigh ar mo mhórgacht a thuilleadh fós.

[34] Anois, mise Nabúcadnazar
molaim, móraim agus glóirím Rí neimhe,
mar is fíréan iad a oibreacha go léir,
agus is cóir iad a shlite uile,
agus is féidir leis lucht uaibhreach iompar a ísliú.

Fleá Bhéilseazar

5 Rinne Béilseazar rí fleá mhór dá mhaithe, míle díobh,agus d'ól sé fíon os comhair an
mhíle seo. [2]Nuair a bhlais sé an fíon, d'ordaigh Béilseazar na soithí óir agus airgid a
d'fhuadaigh a athair Nabúcadnazar ó Theampall Iarúsailéim a thabhairt i láthair chun go
n-ólfadh an rí agus a mhaithe, a mhná agus a leannáin, deoch astu. [3]Ansin tugadh i láthair
na soithí óir agus airgid a fuadaíodh ón Teampall, Teach Dé in Iarúsailéim, agus d'ól an
rí agus a mhaithe, a mhná agus a leannáin deoch astu. [4]D'ól siad fíon agus mhol siad na
déithe óir agus airgid, práis agus iarainn, adhmaid agus cloiche. [5]Dhealraigh go tobann
méara láimhe duine agus í ag scríobh ar phlástar bhalla an pháláis ríoga laistiar den
choinnleoir; bhí an rí ag faire ar an láimh ag scríobh. [6]Chlaochaigh a lí ar an rí; bhuair a
smaointe é; tháinig ballchrith air agus chnag a ghlúine ar a chéile. [7]Ghlaoigh an rí go hard
go dtabharfaí draoithe, Caildéigh agus astralaithe isteach. Dúirt an rí le saoithe na
Bablóine: "Cibé a léifidh an scríbhinn seo agus a léireoidh a ciall dom, cuirfear éide
chorcra uime, slabhra óir ar a mhuineál, agus beidh sé ar an tríú rialtóir sa ríocht."
[8]Bhailigh saoithe uile an rí isteach ach níor fhéad siad an scríbhinn a léamh ná a ciall a

léiriú don rí. [9]Bhí an-bhuairt ar an rí Béilseazar, agus d’athraigh a lí; agus bhí a mhaithe i
gcruachás.
[10]Toisc bhriathar an rí agus a mhaithe tháinig an bhanríon go halla na fleá. Dúirt an
bhanríon: “A rí, fad gach aon fhaid ar do shaol! Ná buaireadh do smaointe thú, agus ná
teipeadh do dhealramh. [11]Tá aon duine amháin i do ríocht ina bhfuil spiorad an
Naomh-Dhé. Le linn d’athar fuarthas solas, tuiscint agus eagna ann ar aon dul le heagna
na ndéithe. Rinne d’athair, an rí Nabúcadnazar, ceann de ar na draoithe, na hasarlaithe,
na Caildéigh, agus ar na saoithe. [12]Mar fuarthas sa Dainéil seo meon uaigneach agus
eolas, tuiscint ar fhíseanna a mhiniú, ar thomhaiseanna a fhreagairt, agus ar fadhbanna a
réiteach. Cuir gairm ar Dhainéil agus léireoidh sé an chiall duit.”
[13]Ansin tugadh Dainéil os comhair an rí, agus dúirt an rí le Dainéil: “An tusa Dainéil,
de chine díbeartha Iúdá a thug m’athair, an rí, leis ó Iúdá? [14]Chuala á rá é go bhfuil
spiorad an Naomh-Dhé ionat, agus go bhfuil solas agus tuiscint agus eagna thar barr
ionat. [15]Tugadh chugam saoithe agus draoithe chun an scríbhinn seo a léamh agus a ciall
a fhoilsiú dom, ach chuaigh díobh a ciall a aimsiú. [16]Chuala mé á rá é go bhfuil ar do
chumas mínithe a thabhairt agus fadhbanna a réiteach. Anois má fhéadann tú an scríbhinn
seo a léamh agus a ciall a fhoilsiú dom, cuirfear éide chorcra umat, slabhra óir ar do
mhuineál, agus beidh tú ar an tríú rialtóir sa ríocht.”
[17]D’fhreagair Dainéil agus dúirt sé os comhair an rí: “Bíodh do bhronntanais agat duit
féin agus tabhair do thuarastail do dhaoine eile! Ach ó mo thaobhsa de, léifidh mé an
scríbhinn seo don rí agus nochtfaidh mé an chiall dó. [18]A rí, thug Dia, an Té is Airde,
flaitheas agus mórgacht, glóir agus ríogacht, do Nabúcadnazar d’athair. [19]De bhrí na

mórgachta a bhronn sé air chreathnaigh an uile phobal agus chine agus theanga roimhe le
heagla; mharaíodh sé mar ab áil leis; thugadh sé anacal anama mar ba mhian leis;
d'ardaíodh sé an té ab áil leis, d'íslíodh sé an té ba mhian leis. 20Ach nuair a bhorr a chroí
agus gur chruaigh a spiorad le neart uabhair, tiomáineadh óna shuí ríoga é agus baineadh
a ghlóir de. 21Díbríodh ó chomhluadar daoine é agus chuaigh a chroí i gcosúlacht le croí
na mbeithíoch; lonnaigh sé leis na hasail fhiáine; d'ith sé féar dála an daimh; fliuchadh a
chorp ó dhrúcht neimhe chun go raibh a fhios aige gurb é an té is Airde a rialaíonn ríocht
na ndaoine, agus go gcuireann sé an té is mian leis ina feighil. 22Ach tusa, a Bhéilseazar, a
mhac siúd, níor umhlaigh tú do chroí cé gurbh eol duit é seo go léir; 23ach d'ardaigh tú
thú féin in aghaidh Tiarna neimhe; tugadh soithí a thí i do láthair agus d'ól tú féin agus do
mhaithe, do mhná agus do leannáin, deoch fíona astu; agus mhol tú déithe óir agus
airgid, práis agus iarainn, adhmaid agus cloiche, déithe gan radharc, gan éisteacht, gan
eolas; ach an Dia a bhfuil d'anáil faoina láimh, agus do shlite uile ina sheilbh, níor thug tú
glóir dó. 24Óna láthair a seoladh an lámh seo a rianaigh an scríbhinn seo ina haonar. 25Is í
seo an scríbhinn a scríobhadh: MENÉ, MENÉ, TECÉL, agus PARSÍN. 26Seo ciall na bhfocal
sin: MENÉ: ríomhaigh Dia laethanta do ríochta agus tá sí tugtha chun críche aige. 27
TECÉL: Meádh thú sa mheá agus fuarthas easpa ort. 28 PARSÍN: tá do ríocht deighilte agus
tugtha do na Méidigh agus do na Peirsigh."

29Ansin d'ordaigh Béilseazar Dainéil a éidiú i gcorcra, slabhra óir a chur ar a
mhuineál, agus a fhógairt go raibh sé ar an tríú rialtóir sa ríocht. 30An oíche úd díreach
6 glan dúnmharaíodh Béilseazar, an rí Caildéach, 1agus ghlac Dáire, an Méideach,
seilbh ar an ríocht agus é dhá bhliain agus trí fichid an uair sin.

Dainéil in Uaimh na Leon

[2]Bheartaigh Dáire céad is fiche satrap a chur os cionn a ríochta, agus iad a bheith i bhfeighil ranna a ríochta uile, [3]faoi cheannas triúr uachtarán – Dainéil ar dhuine acu – a dtabharfadh na satraip seo cuntas dóibh chun nach rachadh aon ní amú ar an rí. [4]Chinn an Dainéil céanna ar na huachtaráin agus ar na satraip tríd an spiorad éachtach a bhí ann i dtreo gur bheartaigh an rí é a chur os cionn a ríochta uile. [5]Ansin chrom na huachtaráin agus na satraip ar chúis stáit a lorg le cur i leith Dhainéil, ach níor éirigh leo cúis ná locht a aimsiú, bhí sé chomh dílis sin, ná ní bhfuarthas faillí ná dearmad le cur ina leith. [6]Ansin dúirt an mhuintir seo: “Ní bhfaighimid cúis ar bith le cur i leith an Dainéil seo, mura bhfaighimid sin i gcúrsaí dlí a Dhé.” [7]Ansin [bhrúcht] na huachtaráin agus na satraip seo isteach i láthair an rí agus labhair siad leis mar a leanas: “A rí Dáire, fad gach aon fhaid ar do shaol! [8]Uachtaráin do ríochta, ceannairí, satraip, airí agus rialtóirí – táimidne uile d’aonaigne gur chóir don rí reacht a rith agus ordú mar a leanas a fhógairt: Cibé a iarrfaidh achainí ar bith ar aon Dia nó ar aon duine ach ortsa amháin ar feadh tríocha lá, é a theilgean isteach in uaimh na leon. [9]Anois, a rí, tabhair feidhm dlí don ordú agus sínigh an chairt i dtreo nach féidir athrú a dhul air de réir dhlí na Méideach agus na bPeirseach, nach féidir a chur ar ceal.” [10]Uime sin shínigh an rí Dáire an chairt agus an reacht.

[11]Nuair a thuig Dainéil gur síníodh an chairt, chuaigh sé chun a thí mar a raibh fuinneoga aige ina sheomra uachtarach oscailte i dtreo Iarúsailéim; trí huaire sa lá théadh sé ar a ghlúine ag guí Dé agus á mholadh, mar ba ghnáth leis roimhe sin. [12]Ansin [bhrúcht] an mhuintir seo chuige agus fuair siad Dainéil ag guí is ag achainí i láthair a

Dhé. [13]Ansin tháinig siad isteach i láthair an rí i dtaobh an reachta agus dúirt siad leis: “A rí, nár shínigh tú reacht, cibé a dhéanfadh achainí chun dé nó duine ach chugatsa amháin, a rí, ar feadh tríocha lá, go dteilgfí é in uaimh na leon.” D’fhreagair an rí: “Tá an scéal socair de réir dhlí na Méideach agus na bPeirseach, nach féidir a chur ar ceal.” [14]Ansin dúirt siad leis an rí: “An Dainéil úd, duine de na díbearthaigh ó Iúdá, níl aird aige ortsa, a rí, ná ar an reacht atá sínithe agat; trí huaire sa lá a dhéanann sé a achainí.” [15]Ar chloisteáil na mbriathra sin don rí, tháinig suaitheadh air agus bheartaigh sé Dainéil a shaoradh. Go fuineadh néil nóna rinne sé a dhícheall é a shaoradh. [16]Ansin tháinig an mhuintir seo [ina slua] chun an rí agus dúirt siad: “Bíodh a fhios agat, a rí, de réir dhlí na Méideach agus na bPeirseach, nach féidir aon reacht ná órdú a dhéanann an rí a chur ar ceal.”

[17]Ansin d’ordaigh an rí Dainéil a thabhairt i láthair agus é a chaitheamh san uaimh chun na leon. Dúirt an rí le Dainéil: “Do Dhia, a bhfuil seirbhís dhílis tugtha agat dó, fuasclaíodh sé thú.” [18]Tugadh cloch agus leagadh ar bhéal na huaimhe í agus chuir an rí a shéala féin agus séala a mhaithe uirthi ionas nach rachadh athrú ar aon ní a bhain le cúis Dhainéil. [19]D’fhill an rí ar a phálás ansin agus chaith an oíche ina throscadh, gan [luí le leannán]. Thréig a chodladh é. [20]Ansin le breacadh an lae d’éirigh an rí agus bhrostaigh leis go huaimh na leon. [21]Láimh leis an uaimh ghlaoigh sé go truacánta ar Dhainéil á rá: “A Dhainéil, a shearbhónta Dé bheo, an Dia seo dá bhfónann tú go dílis, arbh fhéidir leis tú a fhuascailt ó na leoin?” [22]D’fhreagair Dainéil an rí: “A rí, fad gach aon fhaid ar do shaol! [23]Tá a aingeal curtha ag Dia chugam; tá clab na leon dúnta aige, agus níl aon dochar déanta acu dom mar go bhfuarthas gan chion mé ina láthair. Agus táim gan choir

leis i do láthairse, a rí.” [24]Tháinig lúcháir mhór ar an rí agus d’ordaigh sé Dainéil a thógáil
as an uaimh. Tógadh Dainéil uime sin aníos as an uaimh agus fuarthas é slán folláin mar
go raibh a mhuinín aige as a Dhia. [25]Ar ordú an rí, tugadh an mhuintir sin a rinne casaoid
in aghaidh Dhainéil i láthair agus teilgeadh iad in uaimh na leon, iad féin, a mná agus a
gclann; agus sula raibh íochtar na huaimhe sroichte acu bhí siad treascartha ag na leoin
agus a gcnámha go léir smiota acu.
[26]Agus scríobh an rí, Dáire, chuig an uile phobal, chine agus theanga a áitríonn san
uile aird den chruinne: “Síocháin daoibh ina tuile! [27]Seo é an reacht atá agam á achtú: i
m’impireacht agus i mo fhlaitheas rí go hiomlán go raibh an uile dhuine ar crith le heagla
roimh Dhia Dhainéil,

mar is é is Dia beo a mhaireann go deo;
ní bheidh díthiú ar a fhlaitheas
ná críoch ar a thiarnas.
[28]Eisean a fhuasclaíonn agus a fhóireann,
a dhéanann comharthaí agus míorúiltí
ar neamh agus ar talamh;
shaor sé Dainéil ó chumhacht na leon.”

[29]Chuaigh an Dainéil céanna sin chun cinn i réimeas Dháire agus Chíorais, an Peirseach.

Físeanna Dhainéil

Na Ceithre Ainmhí

7 Sa chead bhliain de réimeas Bhéilseazar, rí na Bablóine, rinneadh taibhreamh do
Dhainéil agus físeanna ina cheann agus é ar a leaba. Scríobh sé síos an taibhreamh
agus d'inis sé éirim an scéil. [2]Dúirt Dainéil: Chonaic mé físeanna istoíche. Féach! Bhí
ceithre ghaoth neimhe ag coipeadh na bóchna móire. [3]Tháinig ceithre ainmhí mór aníos
as an fharraige, gach ceann acu éagsúil lena chéile. [4]Bhí an chéad cheann mar leon agus
sciatháin iolair air. Ansin, agus mé ag féachaint air, stolladh a sciatháin de, ardaíodh ó
thalamh é agus chaith sé seasamh ar dhá chois amhail duine, agus tugadh croí duine dó.
[5]Féach! Ainmhí eile, an dara ceann, agus é cosúil le béar, ardaithe ar a leathchliathán,
agus trí easna ina bhéal idir a fhiacla. Dúradh leis: 'Éirigh, alp siar a lán feola.' [6]Ina
dhiaidh sin d'fhéach mé, agus b'sheo ceann eile mar liopard, agus ceithre sciathán éin ar a
dhroim; bhí ceithre cheann ar an ainmhí agus tugadh tiarnas dó. [7]Ina dhiaidh seo rinneadh
físeanna oíche dom, agus féach, an ceathrú hainmhí, uafar, scéiniúil, agus róthréan; bhí
aige fiacla móra iarainn, agus shlog agus stoll sé, agus phasáil sé an fuílleach faoina
chosa. Bhí sé éagsúil leis na hainmhithe eile go léir a bhí roimhe. Bhí deich n-adharc air.
[8]Bhreithnigh mé na hadharca, agus féach, d'éirigh ina measc ceann eile, adhaircín, agus
stoitheadh trí cinn de na chéad adharca aníos lena theacht. Agus b'sheo súile mar shúile
duine san adharc seo, agus béal ag caint is ag rá nithe móra. [9]Bhí mé ag faire:

Cuireadh cathaoireacha ríoga ina n-ionad
agus shuigh Sinsear na Laethanta.
Bhí a éide ar lí an tsneachta,
agus folt a chinn mar olann ghlan.
Ba lasair thintrí a chathaoir ríoga,
agus ba thine spréacharnach a rothaí.
10 Ling sruth tine
agus bhrúcht amach roimhe.
Bhí míle míle ag fónamh dó
agus deich míle de dheich mílte ina seasamh os a chomhair.
Shuigh an chúirt i mbreithiúnas,
agus osclaíodh na leabhair.

11 “Toisc glór na nithe móra a bhí á rá ag an adharc a bheith á chloisteáil agam, d’fhéach mé, agus, ag faire dom, maraíodh an t-ainmhí, milleadh a chorp agus caitheadh i leataobh é le dó sa tine. 12 Maidir leis na hainmhithe eile, tógadh a dtiarnas chun siúil uathu, ach níor cuireadh deireadh lena saol go ceann ré agus aimsire.

13 Chonaic mé i bhfíseanna oíche.
Féach! neach ag teacht ar néalta neimhe,
amhail Mac an Duine.
Tháinig sé chun Sinsir na Laethanta,
agus cuireadh os a chomhair é.

14 Dó siúd tugadh tiarnas,
glóir is ardfhlaitheas,
go bhfónfadh dó an uile phobal, chine agus theanga.
Tiarnas síoraí a thiarnas,
nach rachaidh ar ceal,
ná ní scriosfar a ríocht.

15 “Bhí buairt ar mo spioradsa, mise Dainéil, agus shuaith físeanna mo chinn mé.
16 Chuaigh mé anonn chun duine díobh siúd a bhí ina sheasamh ansiúd agus d’iarr mé air
an fhírinne ina thaobh seo uile a insint dom. D’fhreagair sé mé agus nocht sé ciall na nithe
sin dom. 17 ‘Ceithre rí a éireoidh as an talamh na ceithre ainmhí seo. 18 Ach is iad naoimh
an Té is Airde a ghlacfaidh an ríocht agus a shealbhóidh í go deo agus go bruinne an
bhrátha.’ 19 Ansin b’áil liom an fhírinne a fhoghlaim i dtaobh an cheathrú hainmhí, a bhí
éagsúil leis an gcuid eile go léir, é go ró-uafar le fiacla iarainn agus croibh práis, a shlog
is a stoll, agus a phasáil an fuílleach faoina chosa; 20 agus i dtaobh na ndeich n-adharc a
bhí ar a cheann, agus na hadhairce eile a d’éirigh aníos agus ar thit trí cinn díobh roimhe,
an adharc a raibh súile aici agus béal ag caint is ag rá nithe móra, a dhealraigh níos mó ná
a comrádaithe. 21 Os comhair mo shúl chuir an adharc seo cogadh ar na naoimh agus
chloígh iad, 22 nó gur tháinig Sinsear na Laethanta agus gur thug breith i bhfabhar naomh
an Té is Airde, agus tháinig an t-am ar ghlac na naoimh seilbh ar an ríocht. 23 Dúirt sé:

‘Maidir leis an gceathrú hainmhí:
Beidh an ceathrú ríocht ar talamh,

éagsúil le gach ríocht.
Slogfaidh sí an domhan uile,
satlóidh sí faoi chois é agus millfidh sí é.
24 Agus maidir leis na deich n-adharc:
As an ríocht seo,
éireoidh deich rí agus éireoidh rí eile ina ndiaidh.
Beidh sé éagsúil lenar ghabh roimhe,
agus cloífidh sé trí rí.
25 Labhróidh sé briathra in aghaidh an Té is Airde,
ciapfaidh sé naoimh an Té is Airde,
agus smaoineoidh sé ar na haimsirí agus ar an dlí a athrú.
Tabharfar na naoimh ina lámha
ar feadh ré, agus dhá ré, agus leathré.
26 Ach suífidh an chúirt i mbreithiúnas agus bainfear a thiarnas de,
le scriosadh agus le milleadh óna mháithreacha boinn.
27 An ríocht, an tiarnas,
mórgacht gach flaithis faoin spéir,
tabharfar iad uile do phobal naoimh an Té is Airde.
Is ríocht shíoraí a ríocht
agus géillfidh agus umhlóidh gach ríocht dóibh.’

28 “Sin finit leis an ábhar seo. Maidir liomsa, Dainéil, bhí mé suaite go mór i mo smaointe, chlaochlaigh mo lí, ach choimeád mé an gnó i m’aigne.”

An Reithe agus an Pocán

8 Sa tríú bliain de réimeas Bhéilseazar rinneadh fís domsa, Dainéil, ina diaidh siúd a
rinneadh dom ar dtús.[2]Ag faire na físe os mo chomhair dom, b'shiúd mé féin i Súsa
an phríomhchathair, atá i gcúige Éalám; agus, ag faire na físe, b'shiúd mé ag geata Úlai.
[3]D'ardaigh mé mo shúile chun féachana. Féach! Reithe ina sheasamh ar bhruach na
habhann. Bhí dhá adharc air; bhí an dá adharc ard, ach ceann acu níos airde ná a chéile
agus ba é an ceann ab airde an dara ceann a d'éirigh suas. [4]Chonaic mé an reithe ag sá
lena adharc siar, ó thuaidh, agus ó dheas. Níor fhéad ainmhí seasamh ina aghaidh, ná níor
fhéad aon ní fuascailt óna ghreim. Rinne sé mar ba mhian leis agus tháinig borradh air.

[5]Féach, seo mar a thug mé faoi deara: Tháinig pocán ón iarthar, de dhroim na talún
uile ach gan baint leis an talamh, agus adharc shuntasach idir a dhá shúil. [6]Tháinig sé
chun an reithe leis an dá adharc a chonaic mé ina sheasamh ar bhruach na habhann agus
chuaigh de rith ina aghaidh le teann buile. [7]Chonaic mé é ag druidim leis an reithe agus ag
dul i ngleic leis; bhí cuthach air ina aghaidh agus bhuail sé an reithe, bhris a dhá adharc,
agus gan breith ag an reithe ar sheasamh ina choinne; threascair sé chun talún é agus
ghabh de chosa ann, agus gan é ar chumas aon duine an reithe a shábháil óna chumhacht.
[8]Chuaigh an pocán i neart go mór, ach in iomlán a nirt, bhris an adharc mhór agus ina
háit d'éirigh ceithre adharc shuaithinseach i dtreo cheithre ghaoth neimhe.

[9]As ceann díobh d'eascair adhaircín a mhéadaigh go mór i dtreo an deiscirt, an oirthir,
agus i dtreo Thír na Glóire. [10]Bhorr a thoirt go slua neimhe, agus chaith sé anuas ar an
talamh cuid de shlua na réaltaí agus phasáil orthu. [11]D'ardaigh sé é féin fiú in aghaidh

Phrionsa an tSlua, chuir sé an íobairt laethúil ar ceal air agus scartáil sé ionad a shanctóra
agus a shlua; [12][in áit na híobartha chuir sé an urchóid] agus leag sé chun láir an fhírinne;
rinne an adharc bearta agus chuaigh chun cinn.
[13]Ansin chuala mé neach naofa ag labhairt agus dúirt ceann eile leis siúd a labhair:
“Cén fad a mhairfidh an fhís i dtaobh na híobartha laethúla, na hurchóide a mhilleann,
agus na gabhála de chosa sa sanctóir agus sa slua?” [14]Dúirt [an chéad cheann leis]: “Ar
feadh dhá mhíle trí chéad nóin agus maidin fós; ansin cuirfear an sanctóir arís i seilbh a
chirt.”
[15]Ag breathnú na físe domsa, Dainéil, lorg mé a ciall agus b’sheo os mo chomhair
neach mar dhuine ar a dhealramh. [16]Chuala mé guth duine idir bruacha Úlai ag glaoch:
“A Ghaibriéil, tabhair tuiscint ar an bhfís don fhear seo.” [17]Ansin tháinig sé i ngar don
bhall ina raibh mé i mo sheasamh, agus, nuair a dhruid sé liom, tháinig scanradh orm agus
thit mé ar mo bhéal agus ar m’fhiacla. Ach dúirt sé: “Tuig a mhic an duine gur d’uain na
críche atá an fhís.” [18]Thit mo chodladh go trom orm agus é ag caint liom agus m’aghaidh
leis an talamh. Bhain sé liom agus d’ardaigh ar mo bhoinn mé. [19]“Cuirfidh mé in iúl duit
cad a bheidh i gcrích dheireanach na feirge, óir baineann sé le huain chinnte na críche.
[20]An reithe a chonaic tú, is iad ríthe na Méide agus na Peirse a dhá adharc. [21]Is é rí na
Gréige an pocán; an adharc mhór idir a dhá shúil, sin é an chéad rí. [22]An adharc bhriste,
agus na ceithre adharc eile a d’fhás ina hionad sin ceithre ríocht a éireoidh óna phobal
ach nach mbeidh a chumhacht acu.

[23]I ndeireadh a réime, in am bhrúchta a n-olc,
éireoidh rí, garbh ina dhreach, sás cruacheasta a réiteach.

24 Beidh a chumhacht tréan (ach ní dá neart féin é);
millfidh sé go huafásach;
agus rithfidh leis ina ghnóthaí;
scriosfaidh sé treoin,
agus pobal na naomh.
25 Trína ghliceas
neartóidh sé leis an bhfeall faoina láimh,
agus borrfaidh sé le huabhar ina chroí.
Millfidh sé a lán gan choinne,
agus éireoidh sé fiú in aghaidh Prionsa na bPrionsa;
ach brisfear é – agus sin trí láimh nach daonna.
26 Is fíor í fís na nónta agus na maidineacha atá inste,
ach cuirse séala ar an bhfís mar baineann sí le mórán lá ó inniu.”

27 Chaill mise, Dainéil, mo bhrí agus bhí mé breoite líon mór laethanta. Ansin d’éirigh mé agus chuaigh mé i mbun cúraimí an rí, agus alltacht orm ag an bhfís agus gan tuiscint agam uirthi.

An Seachtó Seachtain

9 Sa chéad bhliain de réimeas Dháire, mac Áisiuéaróis, de chine na Méideach, a rialaigh ríocht na gCaildéach – 2 sa chéad bhliain dá réimeas, scrúdaigh mise, Dainéil, an

scrioptúr ag ríomh líon na mblianta, de réir mar a d'fhoilsigh Dia don fháidh Irimia, ba
chóir a chomhlíonadh sula mbeadh críoch le scriosadh agus milleadh Iarúsailéim –
seachtó bliain. [3]Ansin d'iompaigh mé m'aghaidh ar an Tiarna Dia, á thóraíocht le guí
agus le hurnaí, le troscadh, le sacéadach agus le luaithreach. [4]Ghuigh mé chun an Tiarna
mo Dhia, agus rinne mé admháil mar a leanas: "Ó, a Thiarna, a Dhia mhór na heagla, a
chomhlíonann an conradh agus an buanghrá dóibh siúd a ghránn tú agus a choimeádann
d'aitheanta, [5]pheacaíomar, rinneamar éagóir, rinneamar urchóid, rinneamar brath, ag
tréigean d'aitheanta agus do reachta. [6]Níor éisteamar le do shearbhóntaí, na fáithe, a
labhair i d'ainm lenár ríthe, ár bprionsaí, ár n-aithreacha, agus le pobal uile na tíre. [7]Is
leatsa an fhíréantacht, a Thiarna, ach orainne tá ceann faoi amhail atá an lá seo féin, ar
mhuintir Iúdá, ar áitritheoirí Iarúsailéim, ar Iosrael uile, i mbaile agus i gcéin sna tíortha
uile inar dhíbir tú iad toisc tú a bhrath mar a rinne siad. [8]Orainne, a Thiarna, tá ceann
faoi, ar ár ríthe, ar ár bprionsaí, ar ár n-aithreacha, mar gur pheacaíomar i d'aghaidh.
[9]Leis an Tiarna, ár nDia, a bhaineann trócaire agus maithiúnas mar rinneamar ceannairc
ina aghaidh. [10]Níor éisteamar le guth an Tiarna, ár nDia, á rá linn maireachtáil de réir a
dhlíthe, faoi mar a chuir sé faoinár mbráid iad trína shearbhóntaí na fáithe. [11]Sháraigh
Iosrael uile do dhlí; bhailigh siad leo gan éisteacht le do ghuth. An mhallacht agus an
mionn atá scríofa i ndlí Mhaois, searbhónta Dé, tá siad doirte sa mhullach orainne, mar
gur pheacaíomar ina aghaidh. [12]Chomhlíon sé na briathra a labhair sé inár n-aghaidh agus
in aghaidh ár rialtóirí a rialaigh sinn; thug sé tubaiste chomh mór sin orainn nach bhfuil
leithéid a ndearnadh in aghaidh Iarúsailéim déanta in aon áit faoin spéir. [13]Mar atá scríofa
i ndlí Mhaois tá an tubaiste seo go léir tagtha orainn; ach níor impíomar fabhar i láthair

an Tiarna, ár nDia, agus filleadh ónár gcionta agus a géilleadh do d’fhírinne. [14]Uime sin rinne an Tiarna faire ar an urchóid agus thug anuas orainn í; mar is fíréan é an Tiarna, ár nDia, san uile obair dá ndearna sé agus níor éisteamar lena ghuth. [15]Anois, a Thiarna, ár nDia, a thug do phobal ó thalamh na hÉigipte amach le láimh chumhachtach – agus maireann a cháil sin go dtí inniu féin – tá an peaca, an urchóid, déanta againne. [16]A Thiarna, de réir iomad do ghníomhartha fíréanta, iompaíodh d’fhearg is do chuthach ó do chathair Iarúsailéim, do shliabh naofa; mar trínár bpeacaí agus trí choireanna ar n-aithreacha, tá Iarúsailéim agus do phobal ina ábhar gáire ag cách máguaird orainn. [17]Uime sin, éist, a Dhia, le hachainí dá shearbhónta agus lena urnaithe. Ar do shon féin, a Thiarna, go ndealraí do ghnúis ar do shanctóir tréigthe. [18]Claon do chluas, a Dhia liom, agus éist; oscail do shúile agus feic ár n-ainnise agus an chathair ar a nglaoitear d’ainm; mar ní toisc ár ndea-oibreacha a chuirimid ár n-urnaithe i do láthair, ach toisc iomad do mhórthrócaire. [19]A Thiarna, tabhair cluas dúinn! a Thiarna, tabhair maithiúnas! A Thiarna, tóg ceann dúinn agus déan beart! Ná moilligh – ar do shon féin! a Dhia, mar tá glaoite ar d’ainm i gcabhair ar do chathair agus ar do phobal.”

[20]Labhair mé arís, agus ghuigh mé ag admháil mo pheacaí féin agus peacaí mo phobail, Iosrael, agus ag déanamh m’urnaí i láthair an Tiarna, mo Dhia, ar son shliabh naofa mo Dhé. [21]Ag labhairt dom i mo ghuí, tháinig chugam faoi lánseol, Gaibriéil – an neach a bhí feicthe agam i bhfís ar dtús – ar uair íobartha na nóna. [22]Dúirt sé liom: “A Dhainéil, seo mise: tháinig mé amach chun teacht agus tú a theagasc san eagna. [23]I dtosach d’achainí ghabh briathar amach agus táim tagtha chun é a insint duit mar is mór mar a thugtar grá duit. Iniúch an focal, tuig an fhís:

24 Tá seachtó seachtain beartaithe
do do mhuintir agus do do chathair naofa,
chun deireadh a chur leis an sárú,
chun críoch a chur leis na peacaí,
chun leorghníomh a dhéanamh san éagóir,
chun fíréantas síoraí a thabhairt i láthair,
chun fís agus fáistine a shéalú,
chun ionad rónaofa a ungadh.
25 Bíodh a fhios agat agus tuig i d'aigne,
ó théann an t-ordú seo amach:
'Athchóirítear agus tógtar Iarúsailéim,'
go teacht ungthaigh, prionsa, seacht seachtaine;
agus ar feadh dhá sheachtain agus trí fichid
beifear á thógáil arís le cearnóga agus móta
– ach in aimsir bhuartha.
26 Agus tar éis an dá sheachtain is trí fichid
gearrfar anuas ungthach [agus fágfar dealbh é].
Scriosfar an chathair agus an sanctóir
faoi láimh an phrionsa atá le teacht.
Beidh a chríoch i dtuile,
agus beidh cogadh go dtí an chríoch;
tá mórchuid léirscriosta ceaptha.

[27] Déanfaidh sé conradh a dhaingniú lena lán
ar feadh seachtaine;
agus ar feadh leath na seachtaine
cuirfidh sé cosc le hofráil agus le híobairt.
Ar sciathán [an Teampaill] beidh gráiniúlacht an léirscriosta,
go dtí an deireadh, go ndoirtfear an chríoch chinnte ar an scriostóir.”

An Fhís Mhór

Uain na Feirge

10 Sa tríú bliain de réimeas Chíorais, rí na Peirse, nochtadh briathar do Dhainéil ar a dtugtaí Béiltiseazar: b’fhíor é an briathar, ba mhór í an chointinn. Bhain sé adhmad as an mbriathar; thuig sé an fhís.

[2] Sna laethanta úd bhí mise, Dainéil, ag déanamh aithrí ar feadh trí seachtaine. [3] Níor chaith mé aon sólas, ní dheachaigh feoil ná fíon i mo bhéal, ná níor chuir mé uinnimint ar bith orm féin go ceann na dtrí sheachtaine sin. [4] Ar an gceathrú lá fichead den chéad mhí, ag seasamh dom ar bhruach na habhann móire, an Tigris is é sin, [5] d’ardaigh mé mo shúile agus d’fhéach mé:

Seo fear in éadach lín, agus crios d’ór fíre timpeall a choime;
[6] bhí a chorp mar bheiril,

a cheannaithe ar dhealramh na tintrí,
a shúile mar lóchrainn lasracha,
a lámha agus a chosa ar lí an phráis líofa,
foghar a bhriathar mar ghlór slua.

[7]Mise amháin, Dainéil, a chonaic an fhís seo, mar na fir a bhí faram, ní fhaca siad an fhís ach tháinig ballchrith mór orthu agus theith siad i bhfolach. [8]Fágadh i m'aonar mé ag faire na físe móire seo; d'imigh mo neart, d'athraigh mo lí chun uafaireachta, agus chaill mé mo lúth.

[9]Ansin chuala mé fuaim a bhriathra agus le fuaim a bhriathra thit mé i dtámhnéal ar mo bhéal agus ar m'fhiacla ar an talamh. [10]Féach! bhain lámh liom, agus chuir sí creathán ar mo ghlaca agus ar mo ghlúine. [11]Agus dúirt sé liom: "A Dhainéil, dá dtugtar mórghrá, tabhair cluas do na focail a déarfaidh mé leat: seas suas mar is chugatsa a cuireadh mé anois." Ag rá na bhfocal seo dó siúd, d'éirigh mé i mo sheasamh agus mé ar crith. [12]Dúirt sé: "Ná bíodh eagla ort, a Dhainéil, is clos d'fhocail ón gcéad lá ar dhírigh tú d'aigne ar an tuiscint agus ar bheartaigh tú thú féin a umhlú i láthair do Dhé; agus toisc do bhriathra atáimse tagtha. [13]Chuir prionsa ríocht na Peirse i mo choinne ar feadh lá agus fiche: ach tháinig Mícheál, ceann de na príomhphrionsaí, i gcabhair orm, agus d'fhág mé ansiúd é le prionsa ríocht na Peirse, [14]agus tháinig mé chun a chur i dtuiscint duit cad atá le titim amach do do mhuintir i gcrích na laethanta; mar féach, seo fís eile do na laethanta sin."

[15]Nuair a bhí na nithe sin ráite aige liom d'iompaigh mé m'aghaidh chun talún gan focal asam; [16]agus féach, neach amhail mac duine ag baint le mo bheola; ansin d'oscail

mé mo bhéal chun labhartha, agus dúirt mé leis an té a sheas os mo chomhair: “A thiarna,
de dheasca na físe tháinig pianta orm agus fágadh gan neart mé. [17]Agus conas is féidir le
searbhónta do thiarna labhairt le do thiarna, mar nach bhfuil aon neart fágtha ionam agus
gan anáil ionam.” [18]Bhain an té a bhí ar dhealramh duine liom arís agus neartaigh mé.
[19]Dúirt sé: “Ná bíodh eagla ortsa, dá dtugtar mórghrá; síocháin duit! Bíodh neart agat is
misneach ort!” Fad a bhí sé ag labhairt liom, bhraith mé neart ag teacht ionam agus dúirt
mé: “Labhraíodh mo thiarna, mar neartaigh tú mé.”

[20a]Ansin dúirt sé: “An eol duit cén fáth ar tháinig mé chugat? [21a]Is d’fhonn go
n-inseoinn duit cad atá scríofa i leabhar na fírinne. [20b]Caithfidh mé filleadh chun catha le
prionsa na Peirse; nuair a bheidh mé réidh leis, féach, tiocfaidh prionsa na Gréige. [21b]Níl
neach a throidfeadh láimh liom ina gcoinne seo ach Mícheál, bhur bprionsa, [1][mo
thaca chun cúnamh agus cabhrú liom], [2]ach anois nochtfaidh mé an fhírinne duit:

11

“Féach! Éireoidh trí rí eile sa Pheirs, agus is saibhre go mór a bheidh an ceathrú duine
díobh ná iad uile, agus nuair a thiocfaidh neart ann de bharr a shaibhris, corróidh sé cách
in aghaidh ríocht na Gréige. [3]Éireoidh rí tréanmhar agus rialóidh ar ríocht mhór agus
déanfaidh an ní is toil leis. [4]Nuair a bheidh sé éirithe, brisfear a fhlaitheas agus scaipfear é
i dtreo ceithre ghaoth na spéire, ach ní ar mhaithe lena shliocht féin é; ní rialófar é mar a
rialaigh seisean é, mar sracfar a fhlaitheas chun siúil agus tabharfar é do dhaoine eile
seachas iad siúd.

[5]“Beidh rí an deiscirt cumhachtach, ach is cumhachtaí ná é fós a bheidh duine dá
phrionsaí agus beidh a ríocht ina ríocht fhairsing. [6]Tar éis roinnt blianta déanfaidh siad
conradh agus tiocfaidh iníon rí an deiscirt chun rí an tuaiscirt chun réiteach a dhéanamh;

ach ní mhairfidh neart a láimhe, ná ní sheasfaidh sé féin ná a phór; ach tabharfar i lámha í, í féin agus a lucht friothála, a leanbh, agus an té ar leis í. [7]Ina uain féin, éireoidh beangán dá fréamhacha ina áit; tiocfaidh sé in aghaidh na sluaite agus rachaidh sé isteach i ndaingean rí an tuaiscirt, rachaidh i ngleic leo agus béarfaidh bua. [8]Tabharfaidh sé leis mar chreach chun na hÉigipte a ndéithe, a n-íomhánna, a leastair luachmhara airgid agus óir, agus ar feadh roinnt blianta fanfaidh sé gan ionsaí a dhéanamh ar rí an tuaiscirt. [9]Ach tiocfaidh sé siúd féin isteach i gcríocha rí an deiscirt, ach fillfidh sé ar a thír féin.
[10]Fearfaidh a mhic cogadh agus cruinneoidh siad líon mór de shluaite tréana, a bhrúchtfaidh agus a thuileoidh agus a sceithfidh agus a thabharfaidh an cogadh arís chomh fada lena dhaingean. [11]Ansin, le teann feirge, tiocfaidh rí an deiscirt amach agus troidfidh le rí an tuaiscirt; cruinneoidh seisean arm mór agus tabharfar an slua ina lámha dó. [12]Nuair a ghabhfar an slua, tiocfaidh ardú croí air, agus treascróidh sé mílte ar dheich míle, ach ní rithfidh leis. [13]Baileoidh rí an tuaiscirt slua mór, níos líonmhaire fós ná roimhe seo, agus i gceann na n-aimsirí tiocfaidh sé ar aghaidh le harmáil mhór agus le flúirse lóin chogaidh. [14]Sna haimsirí sin éireoidh a lán i gcoinne rí an deiscirt, agus éireoidh lucht fornirt i measc do mhuintire féin chun an fhís a chomhlíonadh – ach teipfidh orthu. [15]Tiocfaidh rí an tuaiscirt agus tógfaidh sásanna léigir, agus gheobhaidh sé seilbh ar chathair dhaingean. Ní sheasfaidh sluaite an deiscirt, ná fiú togha a shluaite, mar ní bheidh neart acu seasamh ina aghaidh. [16]Ach an té a thiocfaidh ina choinne, déanfaidh sé leis de réir a thola, agus ní sheasfaidh neach ina aghaidh; seasfaidh sé i dTír na Glóire, agus beidh sé go léir faoina smacht. [17]Cuirfidh sé os a chomhair teacht le tostal a ríochta uile agus tabharfaidh sé coinníollacha síochána leis agus cuirfidh i bhfeidhm iad.

Tabharfaidh sé iníon ban dó lena mhilleadh; ach ní sheasóidh sé sin ná ní dhéanfaidh sé
tairbhe dó. [18]Ansin iompóidh sé in aghaidh na n-insí agus gabhfaidh a lán díobh, ach
cuirfidh ceann feadhna críoch lena shotal agus caithfidh sé siar air féin é.
[19]"Tabharfaidh sé aghaidh ar dhaingne a thíre féin ansin, ach bainfear tuisle as, titfidh
sé agus ní bhfaighfear é. [20]Ina ionad tiocfaidh duine a chuirfidh éilitheoir cánach trí ghlóir
na ríochta, ach i mbeagán laethanta brisfear é agus ní i radharc daoine é ná ar pháirc an
chatha.
[21]"Ina ionad tiocfaidh suarachán nár tugadh mórgacht ríoga dó: rachaidh sé isteach go
ciúin agus gheobhaidh sé seilbh ar an ríocht trí chaimiléireacht. [22]Scuabfar sluaite chun
siúil os a chomhair agus brisfear orthu, agus prionsa an chonartha mar chách. [23]Ón uair a
dhéanfar conradh leis, imreoidh sé cleasa; agus tiocfaidh ann le beagán buíne. [24]Tiocfaidh
sé gan choinne sna dúichí méithe den chúige, agus déanfaidh beart nach ndearna a
aithreacha, ná a sheanaithreacha, ag scaipeadh creiche, slaide, agus éadála ina measc.
Beartóidh sé in aghaidh na ndaingean, ach ar feadh aimsire amháin.
[25]"Músclóidh sé a neart agus a mhisneach in aghaidh rí an deiscirt le harm mór;
fearfaidh rí an deiscirt cogadh ina aghaidh le slua rólíonmhar róchumhachtach, ach ní
sheasfaidh sé mar síolfar cealga ina aghaidh. [26]An dream a chaitheann a bhia blasta leis, is
iad a mhillfidh é; scuabfar a arm chun siúil agus titfidh na mairbh go líonmhar.
[27]"An dá rí, beidh a n-aigne dírithe ar an olc; labhróidh siad bréaga agus iad suite ag
an aon bhord; ach is in aisce é, mar is ag an uair atá beartaithe a thiocfaidh an chríoch.
[28]Fillfidh sé ar a thír le mórchuid saibhris, ach a chroí socair in aghaidh an chonartha
naofa. Déanfaidh sé mar is mian leis, agus fillfidh ar a dhúiche féin. [29]Nuair a thiocfaidh

an uain chinnte fillfidh sé chun an deiscirt, ach ní hé an scéal céanna a bheidh aige an
turas seo agus a bhí i gcéaduair. [30]Mar tiocfaidh longa Chitím ina choinne, tiocfaidh eagla
air agus cúlóidh sé. Fillfidh sé agus déanfaidh sé bearta le fraoch in aghaidh an chonartha
naofa. Fillfidh sé agus tógfaidh sé ceann arís dóibh siúd a thréigeann an conradh naofa.
[31]“Tiocfaidh fórsaí uaidh a dhéanfaidh an Teampall is an dúnfort a thruailliú; cuirfidh
siad deireadh leis an uileloscadh laethúil agus cuirfidh siad suas gráiniúlacht an
léirscriosta. [32]Lena bhriathra milse meallfaidh sé lucht briste an chonartha, ach an
mhuintir arb eol dóibh a nDia, seasfaidh siad an fód agus déanfaidh siad gníomh.
[33]Déanfaidh saoithe an phobail mórán a theagasc, ach titfidh siad le claíomh agus le tine,
le daoirse agus le creach, ar feadh roinnt laethanta. [34]Nuair a thitfidh siad, cabhróidh
beagán leo; ach taobhóidh a lán leo trí mhealladh. [35]Titfidh cuid de na saoithe ionas go
mbeidís scagtha glanta geal go dtí uain na críche, mar tá an aimsir chinnte le teacht fós.
[36]“Déanfaidh an rí de réir a thola, á mhóradh agus á ghloiriú féin thar gach dia;
tabharfaidh sé maslaí uafásacha do Dhia na ndéithe; rithfidh leis go gcomhlíonfar an
fhearg, mar tabharfar chun críche a bhfuil beartaithe. [37]Ní bheidh aird aige ar dhéithe a
aithreacha, ná ar rogha na mban, ná ar aon dia eile, mar gurb é féin a mhórfaidh sé seach
cách. [38]Ina n-ionad seo tabharfaidh sé urraim do dhia na ndaingean; tabharfaidh sé
urraim, le hór agus le hairgead, le líoga luachmhara agus le seoda, do dhia nárbh eol dá
aithreacha. [39]Cuirfidh sé pobal de iasachta ag cosaint na ndúnta. Tabharfaidh sé móronóir
dóibh siúd a thugann aitheantas dó; bronnfaidh sé údarás ar mhórán daoine orthu, agus é
ag roinnt na gcríoch ar phraghas.

Uain na Críche

40 “In uain na críche tabharfaidh rí an deiscirt faoi, ach tiocfaidh rí an tuaiscirt ina
ruathar air mar chamfheothan gaoithe lena charbaid, lena mharcaigh, agus lena lán long,
agus rachaidh sé isteach sna tíortha, gabhfaidh de ruathar tríothu agus leanfaidh air.
41 Tiocfaidh sé isteach i dtír na Glóire agus titfidh na deicheanna de mhílte. Ní éalóidh óna
lámha ach Eadóm agus Móáb, formhór críoch chlainne Amón. 42 Sínfidh sé lámh amach in
aghaidh na dtíortha, agus ní éalóidh tír na hÉigipte. 43 Beidh forlámhas aige ar chistí óir is
airgid agus ar sheoda luachmhara na hÉigipte. Beidh Libiaigh is Aetóipigh ag lútáil dó.
44 Ach cuirfidh scéala anoir agus scéala aduaidh buairt air agus seolfaidh sé ar aghaidh le
buile chun milleadh agus ciorrú a imirt ar a lán. 45 Suífidh sé a phailliún ríoga idir an muir
agus sliabh na glóire naofa; ach tiocfaidh sé chun a chríche, agus é gan cabhair ar bith ó
aon duine.

12 “San aimsir sin éireoidh Mícheál, an prionsa mór, atá i bhfeighil do mhuintire.
Beidh sí ina haimsir bhuartha nach raibh a leithéid ann ó bhí cine ann i dtosach go
dtí sin. Ach san aimsir sin saorfar do mhuintir, gach n-aon a bhfaighfear a ainm scríofa sa
leabhar. 2 Dúiseoidh mórán dá gcodlaíonn i smúit na talún, cuid díobh chun na beatha
síoraí, cuid eile chun táire agus tarcaisne síoraí. 3 Dealróidh na saoithe mar loinnir na
spéire, agus iad siúd a theagasc an fhíréantacht do mhórán mar reanna neimhe ar feadh na
síoraíochta.

4 “Ach tusa, a Dhainéil, iaigh na briathra agus cuir séala ar an leabhar go huain na
críche. Rithfidh mórán anseo agus ansiúd, agus méadóidh ar an eolas.”

An Fháistine le Séalú

[5]Ansin d’fhéach mise, Dainéil, agus féach beirt eile ina seasamh, duine ar an mbruach
seo agus duine ar an mbruach thall den abhainn. [6]Dúirt [duine díobh] leis an bhfear in
éadach lín a bhí os cionn uiscí an tsrutha: “An fada go críoch na n-iontas seo?” [7]An fear
in éadach lín a bhí os cionn uiscí an tsrutha, d’ardaigh sé a lámh dheas agus a lámh chlé
chun neimhe agus mhionnaigh sé dar an té a mhaireann de shíor: “Go ceann ré, dhá ré
agus leathré, agus comhlíonfar na nithe seo uile nuair a bheidh deireadh le smiotadh
chumhacht na naomh.” [8]Chuala mé, ach níor thuig mé. Ansin dúirt mé: “A thiarna liom,
cad é an chríoch a bheidh leo siúd?” [9]Dúirt sé: “Imigh leat, a Dhainéil, mar tá na briathra
iata séalaithe go huain na críche. [10]Déanfaidh a lán iad féin a ghlanadh, a scagadh, agus a
ghealadh; ach déanfaidh na drochdhaoine an urchóid; ní thuigfidh na drochdhaoine;
tuigfidh na saoithe. [11]Agus ón uair a thógfar an uileloscadh buan chun siúil agus a
chuirfear suas gráiniúlacht an léirscriosta, míle dhá chéad is a nócha lá. [12]Is beannaithe an
té a mhairfidh agus a thiocfaidh chun an mhíle trí chéad tríocha is a cúig lá. [13]Ach imighse
leat (go dtaga an chríoch); tóg do shuaimhneas, agus éireoidh tú chun an ionaid atá
beartaithe duit i gcríoch na laethanta.”

Aguisíní

Súsanna

13 Bhí fear darbh ainm Ióicím ina chónaí sa Bhablóin. [2]Bhí sé pósta le bean darbh
ainm Súsanna, iníon Hilciá, bean rósciamhach ar a raibh eagla Dé, [3]mar bhí a
tuismitheoirí fíréanta agus bhí a n-iníon oilte acu de réir dhlí Mhaois. [4]Bhí Ióicím
an-saibhir agus bhí gairdín fairsing aige in aice a thí agus thagadh na Giúdaigh ina sluaite
chuige mar bhí meas air thar cách. [5]An bhliain sin bhí beirt sheanóir den phobal ceaptha
ina mbreithiúna. Ina dtaobh seo bhí ráite ag an Tiarna: “Sceith an t-olc ón mBablóin
amach ó sheanóirí breithiún a measadh a bhí ag rialú an phobail.” [6]Ghnáthaíodh na daoine
seo teach Ióicím agus cách a raibh cúis dlí aige, thagaidís chucu. [7]Nuair a bhíodh na
daoine bailithe leo um meán lae théadh Súsanna isteach i ngairdín a céile chun
spaisteoireachta. [8]D’fheiceadh an bheirt sheanóir í gach lá ag dul isteach agus ag
spaisteoireacht agus chrom siad ar líonadh le hainmhian inti. [9]Chlaon siad a n-aigne agus
d’iompaigh siad a súile chun nach mbreathnóidís suas chun na bhFlaitheas agus nár
chuimhin leo éilimh na córa. [10]Bhí siad araon cloíte le hainmhian inti, ach gan a gcruachás
a insint dá chéile, [11]mar go raibh náire orthu a saint chun luí léi a nochtadh. [12]D’fhair siad
go fonnmhar gach lá chun í a fheiceáil.

[13]Lá áirithe d’fhág siad slán ag a chéile ag rá: “Téimis abhaile, mar tá sé in am
dinnéir,” [14]agus nuair a chuaigh siad amach scar siad ó chéile. Ach d’fhill siad araon arís
agus bhuail siad lena chéile. Nuair a d’fhiafraigh fear den fhear eile cad ina thaobh,

d’admhaigh siad a n-ainmhian. Ansin i dteannta a chéile shocraigh siad uair ar a
bhfaighidís faill uirthi ina haonar.
15 Lá eile agus iad ag faire ar a ndeis, chuaigh Súsanna isteach mar ba ghnáth léi, agus
gan ach dhá ionailt léi agus b’áil léi fothragadh sa ghairdín mar bhí sé ina bhrothall. 16 Ní
raibh neach ar bith eile ann ach an bheirt sheanóir a bhí i bhfolach ag faire uirthi. 17 Dúirt
sí lena hionailtí: “Tugaigí chugam ola agus uinnimintí agus dúnaigí doirse an ghairdín go
n-ionlóidh mé mé féin.” 18 Rinne siad mar a d’aithin sí agus dhún siad doirse an ghairdín
agus chuaigh siad amach taobhdhoras ag iarraidh na nithe a d’ordaigh sí, gan na seanóirí
a bhí i bhfolach a fheiceáil.
19 Nuair a bhí na hionailtí imithe amach d’éirigh an bheirt sheanóir agus rith siad anonn
chun Súsanna agus dúirt siad léi: 20 “Féach, tá doirse an ghairdín dúnta; ní fheiceann aon
duine sinn, agus táimid i ngrá leat! Géill dúinn agus luigh linn! 21 Mura ndéana tú,
tabharfaimid fianaise i d’aghaidh go raibh ógfhear farat agus gur dá bharr sin a sheol tú
d’ionailtí uait.” 22 Lig Súsanna osna aisti agus dúirt: “Táim sáinnithe ar gach taobh: má
ghéillim, is bás dom é; mura ndéanaim níl dul as agam uaibhse. 23 Ach is fearr liom titim
gan choir in bhur lámha, ná peaca a dhéanamh os comhair an Tiarna.” 24 Liúigh sí in ard a
cinn is a gutha, agus ghlaoigh na seanóirí ina coinne, 25 agus rith duine díobh agus d’oscail
doirse an ghairdín. 26 Nuair a chuala giollaí an tí an liúireach sa ghairdín, rith siad isteach
an taobhdhoras chun a fheiceáil cad a tharla di. 27 Nuair a bhí deireadh a scéil ráite ag na
seanóirí, bhí na giollaí lán de náire mar nár dúradh a leithéid riamh i dtaobh Shúsanna.
28 Lá arna mhárach, chruinnigh na daoine go teach Ióicím, a céile. Tháinig an bheirt
sheanóir ann, an t-olc ina gcroí acu, agus rún acu Súsanna a chur chun báis. 29 Dúirt siad

os comhair an phobail: “Cuirtear fios ar Shúsanna, iníon Hilciá, bean Ióicím!” Cuireadh fios uirthi. [30]Tháinig sise agus a tuismitheoirí, a clann, agus a gaolta go léir, ina fochair. [31]Bean lán de mhaise agus de scéimh ba ea Súsanna. [32]Ós rud é go raibh fial uimpi, d’ordaigh na scraistí é a bhaint di chun a háilleacht a bhlas go smior. [33]Bhí a muintir, agus a cairde, agus gach aon duine a chonaic í ag sileadh na ndeor. [34]Sheas an bheirt sheanóir i lár an tslua agus leag siad a lámha ar a ceann. [35]D’fhéach sise suas chun neimhe agus na deora lena súile, mar bhí muinín a croí aici as an Tiarna. [36]Dúirt na seanóirí: “Nuair a bhíomar ag spaisteoireacht linn féin sa ghairdín, tháinig an bhean seo isteach agus beirt ionailt léi. Dhún sí doirse an ghairdín agus chuir sí na hionailtí chun siúil. [37]Ansin tháinig ógfhear a bhí i bhfolach chuici agus luigh sé léi. [38]Bhíomarna i gcúinne den ghairdín agus nuair a chonaiceamar an choirpeacht seo, ritheamar chucu; [39]fuaireamar radharc soiléir orthu i mbarróg a chéile, ach níor fhéadamar breith ar an ógánach; bhí sé róláidir dúinn agus d’oscail sé na doirse agus theith leis. [40]Rugamar uirthi seo, áfach, agus d’fhiafraíomar di cérbh é an t-ógfhear, [41]ach ní inseodh sí dúinn. Sin í agaibh ár bhfianaise.”

Chreid an slua iad mar gur de sheanóirí an phobail iad agus gur bhreithiúna iad; daoradh chun báis í. [42]Ansin ghlaoigh Súsanna de ghuth ard: “A Dhia shíoraí, is léir duit na rúin, agus is eol duit gach ní sula dtagann sé chun críche; [43]is maith is eol duit gur fianaise bhréige a thug siad siúd i m’aghaidh. Seo mé anois ag dul chun báis! cé nach ndearna mé aon cheann de na nithe seo a chuir siad i mo leith go bréagach mailíseach.”

[44]Thug an Tiarna cluas di. [45]Nuair a bhí sí á seoladh amach chun báis, spreag Dia naomhspiorad macaoimh óig darb ainm Dainéil, [46]agus ghlaoigh sé seo in ard a chinn:

“Táimse neamhchiontach i bhfuil na mná seo!” [47]D’iompaigh an slua uile ina threo agus
dúirt siad: “Cad é seo a dúirt tú?” [48]Sheas sé i lár an tslua, agus dúirt: “An bhfuil sibh
chomh saonta sin, a chlann Iosrael? An bhfuil ógbhean de mhuintir Iosrael daortha agaibh
gan cheistiú gan fianaise ar ar tharla? [49]Filligí go láthair an bhreithiúnais mar is fianaise
bhréige atá tugtha acu seo ina haghaidh!”
[50]Bhrostaigh na daoine uile ar ais agus dúirt na seanóirí le Dainéil: “Tar, suigh inár
measc agus nocht dúinn do smaointe mar thug Dia an ceart sin duit.” [51]Dúirt Dainéil leo:
“Scartar iad seo i bhfad ó chéile agus ceisteoidh mise iad.” [52]Nuair a bhí siad scartha ó
chéile ghlaoigh sé chuige ar dhuine díobh agus dúirt leis: “A iarlais aosta an oilc, tá ag
filleadh anuas sa mhullach ort na peacaí a rinne tú roimhe seo, [53]nuair a thug tú
breitheanna éagóracha ag daoradh na neamhchiontach agus ag scaoileadh na gciontach
saor, cé go ndúirt an Tiarna: ‘Ná cuir chun báis an neamhchiontach ná an fíréan.’ [54]Má
chonaic tú í dáiríre, más ea, inis dom: Cén sort crainn a raibh siad faoi nuair a chonaic tú
iad i mbarróg ina chéile?” D’fhreagair sé: “Faoi chrann maisteoige.” [55]“Le fírinne,” arsa
Dainéil, “tá d’éitheach tugtha agat le titim sa mhullach ort féin; tá breithiúnas Dé faighte
uaidh cheana féin ag a aingeal agus scoiltfidh sé trí do lár thú.” [56]Chuir sé é siúd i
leataobh agus d’ordaigh sé an seanóir eile a thabhairt ina láthair. “A phór Chanán, agus ní
Iúdá, mheall an scéimh thú agus thruailligh an ainmhian an croí agat. [57]Is mar sin a
dhéanadh sibh le hógmhná Iosrael agus d’aontaigh siad libh le corp eagla; ach, féach, nár
fhéad ógbhean Iúdá cur suas le bhur mí-iompar! [58]Inis dom, más ea: Cén sórt crainn a
raibh siad faoi nuair a tháinig tú orthu agus iad i mbarróg ina chéile?” D’fhreagair sé:
“Faoi chrann tuilm.” [59]Dúirt Dainéil leis: “Le fírinne, tá d’éitheach tugtha agatsa freisin le

titim sa mhullach ort féin: féach, tá aingeal Dé, agus a chlaíomh ina láimh aige, ag
feitheamh chun tú a ghearradh trí do lár, agus deireadh a bheith libh araon.”
60 Ansin liúigh an comhthionól uile go hard agus mhol siad Dia a shaorann gach n-aon
a chuireann a mhuinín ann. 61 D’éirigh siad suas in aghaidh na beirte seanóirí a bhí daortha
óna mbéal féin ag Dainéil toisc gur thug siad fianaise bhréige, 62 agus chúitigh siad leo, de
réir dhlí Mhaois, an íde éagórach a bheartaigh siad a dhéanamh ar a gcomharsa. Chuir
siad an bheirt chun báis agus saoradh fuil neamhchiontach ón mbás an lá úd. 63 Thug
Hilciá agus a bhean buíochas do Dhia ar son a n-iníne Súsanna – rud a rinne Ióicím, a
céile, agus a gaolta uile chomh maith – toisc nach bhfuarthas aon chúis táire inti. 64 Ón lá
sin amach ba mhór é Dainéil i súile an phobail.

Béil is an Dragan

14 Cuireadh Aistíagaes chun suain lena aithreacha, agus fuair Cíoras an Peirseach
seilbh ar a ríocht. 2 Mhair Dainéil mar aoi ag an rí agus ba é cara ba mhó é a fuair
onóir uaidh. 3 Anois bhí íol, Béil, ag na Bablónaigh, agus d’ofrálaidís sa lá dó dhá bhuiséal
déag de phlúr mín, daichead caora, agus leathchéad galún fíona. 4 Bhíodh an rí á adhradh
freisin agus théadh sé gach lá chun ómós a thabhairt dó. Ach Dainéil, thug sé siúd
adhradh dá Dhia féin. 5 Agus dúirt an rí leis: “Cén fáth nach n-adhrann tú Béil?”
D’fhreagair sé: “Mar nach íola a rinne lámha daonna a adhraimse, ach an Dia beo a rinne
neamh agus talamh ag a bhfuil cumhacht ar an uile fheoil.” 6 “Nach dóigh leat,” arsa an rí
“gur dia beo Béil? Nach bhfeiceann tú a n-itheann agus n-ólann sé gach lá?” 7 Agus bhris

a gháire ar Dhainéil. “Ná mealltar thú, a rí,” ar seisean, “níl anseo ach cré laistigh, prás lasmuigh, agus níor ith ná níor ól sé aon ní riamh.” [8]Tháinig fearg ar an rí agus chuir sé fios ar na sagairt agus dúirt sé leo: “Mura n-insíonn sibh dom cé a itheann na soláthairtí bia seo, cuirfear chun báis sibh; ach má chruthaíonn sibh gurb é Béil a itheann iad, is é Dainéil a chuirfear chun báis mar thug sé masla do Bhéil.” [9]Dúirt Dainéil leis an rí: “Go ndéantar de réir do bhriathair!” Ba é a deich agus trí fichid líon na sagart, gan a mná agus a bpáistí a chomhaireamh. [10]Chuaigh an rí isteach i dteampall Bhéil le Dainéil. [11]Agus dúirt sagairt Bhéil leis: “Féach, táimidne ag dul amach as seo, agus, a rí, leag féin an bia amach agus measc an fíon agus ofráil é; ansin iaigh an doras agus séalaigh é le do shéala féin. Nuair a thiocfaidh tú ar ais ar maidin amárach, má fheiceann tú nach bhfuil gach rud ite ag Béil, bíodh an bás mar phionós orainn; nó, sa chás go mbíonn, bíodh sé ar Dhainéil, atá ag tromaíocht orainn.” [12]Ní raibh aon mhairg orthu mar bhí slí rúin déanta isteach faoin mbord acu agus ba ghnáth leo dul isteach tríthi agus an lón a chaitheamh. [13]Nuair a bhí siad imithe amach leag an rí an bia amach roimh Bhéil. [14]Ansin d’ordaigh Dainéil dá sheirbhísigh luaith a thabhairt chuige agus leath siad í ar fud urlár an teampaill uile agus gan aon duine ach an rí amháin i láthair. Ansin amach leo; d’iaigh siad an doras, shéalaigh siad é le séala an rí, agus d’imigh siad leo.

[15]Tháinig na sagairt istoíche, mar ba ghnáth, lena mná is a bpáistí, agus d’ith siad agus d’ól siad a raibh ann. [16]D’éirigh an rí go moch agus tháinig sé agus Dainéil fairis. [17]D’fhiafraigh an rí: “An bhfuil na séalaí gan briseadh, a Dhainéil?” “Tá siad slán, a rí,” d’fhreagair Dainéil. [18]A luaithe a d’oscail sé an doras, d’fhéach an rí ar an mbord agus ghlaoigh in ard a chinn: “Is mór tú, a Bhéil, agus níl caimiléireacht ar bith ag baint leat.”

[19]Ghair Dainéil agus choisc ar an rí dul isteach: “Féach ar an urlár,” ar sé, “agus tabhair
faoi deara cé a d’fhág rian seo na gcos.” [20]“Feicim rian cos fear agus ban agus páistí,”
arsa an rí. [21]Ansin i gcuthach feirge ghabh an rí na sagairt, a gcuid ban agus páistí.
Thaispeáin siad dó an doras rúin trínar ghnáth leo teacht isteach agus a mbíodh ar an
mbord a alpadh. [22]Chuir an rí chun báis iad agus thug sé Béil suas do Dhainéil; scrios sé
siúd an t-íol agus a theampall.

[23]Bhí sa Bhablóin dragan mór a bhí á adhradh ag an bpobal. [24]Dúirt an rí le Dainéil: Ní
féidir duit a shéanadh gur dia beo é seo! Adhair é dá bhrí sin.” [25]D’fhreagair Dainéil:
Adhraim an Tiarna mo Dhia; is é sin is Dia beo ann. [26]A rí, le do chead, maróidh mé an
dragan gan chlaíomh, gan lorg.” “Ceadaím sin duit,” arsa an rí. [27]Ansin fuair Dainéil pic
agus blonag agus fionnadh, agus bheirigh sé le chéile iad agus rinne cístí astu agus thug
iad le hithe don dragan. Shlog sé siar iad agus phléasc sé! Dúirt Dainéil: “Féach cad a bhí
agaibh a adhradh!” [28]Nuair a chuala na Bablónaigh é tháinig fearg mhór orthu agus
d’éirigh siad amach i gcoinne an rí. Dúirt siad: “Tá Giúdach déanta den rí! Mhill sé Béil,
mharaigh sé an dragan, agus chuir sé na sagairt chun báis!” [29]Chuaigh siad faoi dhéin an
rí agus dúirt siad: “Scaoil chugainn Dainéil, nó cuirfimid chun báis thú féin agus do
theaghlach.” [30]Chonaic an rí go raibh siad ag brú go dian air agus chaith sé géilleadh agus
Dainéil a thabhairt i láimh dóibh.

[31]Theilg siad Dainéil isteach in uaimh na leon agus bhí sé ansiúd ar feadh sé lá. [32]Bhí
seacht leon san uaimh agus is é bia a thugtaí dóibh dhá chorp dhaonna agus dhá chaora
sa lá; ach níor tugadh dóibh ansin iad chun go n-alpaidís Dainéil.

[33]Bhí an fáidh Habacúc in Iúdá an uair sin; bhí leite bhruite agus brúscar aráin aige i
mbabhla, agus é á dtabhairt leis don ghort chun na mbuanaithe. [34]Ach dúirt aingeal an
Tiarna le Habacúc: “Beir leat an bia atá agat go dtí an Bhablóin, go Dainéil in uaimh na
leon.” [35]“A Thiarna,” arsa Habacúc, “ní fhaca riamh an Bhablóin, ná ní eol dom an uaimh
seo.” [36]Ansin rug aingeal an Tiarna ar mhullach a chinn air agus d’ardaigh leis ar urla é le
luas na gaoithe chun na Bablóine mar ar lig sé síos é ar bhéal na huaimhe. [37]Ghlaoigh
Habacúc: “A Dhainéil, a shearbhónta Dé, tóg an dinnéar a chuir Dia chugat.” [38]Agus
dúirt Dainéil: “A Dhia liom, chuimhnigh tú orm agus níor thréig tú iad siúd a ghránn tú.”
[39]D’éirigh Dainéil agus d’ith sé an bia. Agus d’fhág aingeal Dé Habacúc ar ais ina
dhúiche féin gan mhoill. [40]Ar an seachtú lá tháinig an rí chun Dainéil á chaoineadh.
Chuaigh sé chun na huaimhe agus d’fhéach isteach agus b’shiúd é Dainéil ina shuí go
sochma. [41]D’éigh an rí in ard a ghutha agus dúirt: “Is éachtach tú a Thiarna Dia Dhainéil
agus níl aon Dia eile ann ach thú!” [42]Tharraing sé Dainéil amach ansin as uaimh na leon
agus theilg isteach inti iad seo arbh áil leo é a chur chun báis; alpadh iad laithreach baill
os comhair a shúl.